

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 98 — No. 31

(USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 1, 1996

ISSN Number 0164-68X

60¢

Joe, Josephine Ambrosic celebrate 50th

July 7th marked the 50th wedding anniversary of Joseph and Josephine (Orazem) Ambrosic with a 12:00 noon Mass of thanksgiving at St. Vitus Church in Cleveland.

Program pamphlets were passed out at the church entrance. These were prepared by Jeanette Polomsky, Principal of St. Vitus School.

The church was decorated in gold by our dear friend Joseph Petric. The main altar was graced with two gold candelabra's and two gold vases. These were a gift to the church about 40 years ago at the death of Josephine's parents, Joseph and Frances Orazem.

The choir of "Fantje na Vasi," under the leadership of John Srsen sang beautiful selections both in English and Slovenian during the entire Mass.

Their son Joseph Ambrosic read the first part of the Epistle. The second half was read by their grandson John Jason Ambrosic. A most loving homily for this wonderful occasion was given by the celebrant of the Mass, Pastor, Rev. Joseph Boznar.

Assisting at the Mass was Rev. Victor Tomc, life-long friend of the family, and Rev. Richard Evans. Rev. Victor Cimperman sent his regrets for being unable to attend the Mass, but did join the happy group at the reception.

Prayers of the faithful were read by their nephew Raymond Novak. In these prayers the deceased relatives were remembered and especially their son John who at the age of 29 lost his life to cancer.

The offertory gifts were presented by Miss Angela Ambrosic, Mrs. Patricia Ambrosic, and Mrs. Dolores Krause.

Special blessings were bestowed upon them by their pastor.

At the closing of the Mass, Rev. Joseph Boznar read a congratulatory letter from Most Rev. Bishop A. Edward Pevec, who, regretfully, could not attend.

Immediately following the Mass, a reception was held at Sterle's Country House where about 250

Josephine and Joe Ambrosic

guests were graciously received with love by Joseph and Josephine. Prayers before the meal were given by Rev. Joseph Boznar.

A very delicious family-style meal was then served.

Tables were beautifully decorated with glass bowls containing white flowers draped with gold beads by Gene Drobnic. At each place setting was a gold miniature chalice filled with mints. These were made by our dear friend Albina Pozelnik. Words cannot fully describe how much all their efforts meant to us in making the tables so lovely.

A toast was given by their son, Joseph Ambrosic. Joseph spoke of his and his brother's youth. He recalled sharing the love and guidance of their parents.

Joseph expressed the joy felt by his parents because so many relatives and friends came to celebrate this special day with them. John Jason (grandson) paid tribute to his grandparents and enjoyed the special part he had in their celebration. Jason felt the presence of his dad in spirit and thanked his grandparents for the loving part they had in raising him from his infancy.

Josephine spoke on behalf of her husband and was so grateful that the Good Lord allowed them to celebrate their 50th anniversary.

She thanked all her relatives and friends for attending and especially her nephew Norbert and wife, Jean Novak, who came from Houston, Texas. She also was grateful to Chester and Georgia Quellhorst (Pat Ambrosic's parents) who came from Dayton, Ohio.

The day consisted of fond

memories, music and laughter. We enjoyed the sing-along. The pamphlets were prepared by Jozefa Strauss and Lillian Zeleznik who led us in the singing.

At the entrance Josephine's wedding dress was on display. It was designed by the late Anna Jaksic (owner of Grdina's Bridal Shoppe), and mother of Genevieve Drobnic.

At a separate table, trimmed in gold, were the wedding pictures of 50 years ago. Also featured there was a beautiful cake trimmed in gold made by our friend Ann Tomsick.

A special thank you to John Tomsick for the video tapes he made of the event in church as well as at the reception.

Joseph and Josephine will both remember the love and kindness extended to them on this their special day.

With love,
God bless you all.

Marie Orazem

Editor's Note: To the prestigious and well-loved 50th Wedding Anniversary celebrants Joseph and Josie Ambrosic: Best wishes for many more years of health and happiness, and may God watch over you with His loving care.

Pollen Report

If you are one of the many individuals who suffer from hay fever, you may begin the old sneezing routine again in August. Allergist Parrish Garver, MD, director of the Academy of Medicine of Cleveland's free, 24-hour Pollen Line, will provide daily reports on the density of ragweed from Aug. 1 thru Oct. 15.

Call (216) 520-1050,

Slovenia seeks to recover its Yugoslav-held money

By Karen Hope in Athens
Financial Times

Slovenia has launched an attempt to recover its share of former Yugoslavia's foreign exchange reserves by claiming \$650m it says was transferred by the central bank to a Yugoslav offshore bank in Cyprus.

In response to the Slovenian claim, a Cypriot court has temporarily frozen deposits of the former central bank held by Beogradska Banka's offshore branch in Nicosta, pending a hearing next week.

Beogradska Banks rejected the claim, saying it concerned funds of the National Bank of Yugoslavia, the former central bank, "and not funds or accounts of Beogradska Banka."

Slovenia would be entitled to claim some 18 per cent of former Yugoslavia's foreign currency holdings after reaching agreement last month with the London Club of commercial banks to take

on the equivalent percentage of former Yugoslav debt.

However, the Serbian government is believed to have used Yugoslav reserves held abroad to buy weapons for the war in Bosnia.

Beogradska's Cyprus branch flourished after hundreds of Serbian companies set up off-shore operations on the island in order to get around UN sanctions against the rump Yugoslavia.

However, when the UN sanctions were extended to freezing Yugoslav assets held abroad, many Serbian-owned companies shut down and the bank sacked all but a handful of its staff.

One banker said that even if the ex-Yugoslav foreign exchange reserves on Cyprus had been left intact, they were likely to have been transferred to another off-shore haven before the clamp down on Serbian off-shore operations in Cyprus.

At Slovenefest XV in Enon Valley, Pa., on Sunday, July 14, accordion pioneer and Cleveland resident Lou Trebar was honored at the SNPJ Recreation Center. Past and present members of the Pecon orchestras (the old Johnny Pecon band and the new Jeff Pecon Band), are, front row, left to right, Mirk Yama, Lou Sadar, Lou Trebar, and Jeff Pecon, Paul Yanchar (who, along with Lou, played for both groups), and Ralph Delligatti.

(Photo by Tony Grdina)

Jim's Journal
By Jim Debevec

Some people look at the sketch located at the top of this column and wonder how old I am.

Well, when I go into a restaurant and order a three-minute egg, they make me pay in advance.

I go back so many years I remember when women had to wear something on their head when they entered a Catholic church. When they didn't bring a hat, they would pull out a beautiful scarf or borrow a handkerchief from a man to lay on top of their perfect hair-style.

A lot of people ask why men like to stand around with their hands in their pockets. The answer is, it's easier than lying down with their hands in their pockets.

No - really - the solution is like why do people climb mountains. "Because it's there," is the common response. That answer was first pronounced by Sir Edmund Hillary after he had become the first person to climb Mr. Everest. He's no relation to the other Hillary who climbed to the White House. Therefore, the reason men like to stand around with their hands in their pockets is because the pockets are there. Although nowadays the pockets have become somewhat tighter. Today, if a woman wants to borrow a handkerchief, there probably won't be one available because the men's pockets are too tight for the hanky.

Sailors don't have that problem. Just ask former seamen Tony Grdina, Bob Mills or Joe Baskovic. There are no pockets in a sailor's uniform. So, you may ask, where did he carry his wallet (or cigarettes) when he hit

the beach (went into town). That's a secret; you'll have to ask them.

Speaking of secrets, a very famous tailor who was so successful he opened a chain of men's clothing stores was once asked, "What is the secret to your success."

The tailor replied, "Make the pants last."

This was during the depression and when wearing dungarees (jeans to you landlubbers) wasn't fashionable at semi-formal events such as running to the store to pick up a carton of skim milk or loaf of whole-wheat bread).

Every morning the tailor would pull out a small scrap of paper from his pocket and read it carefully, put it away then begin his work. When he retired, he put the message which outlined the secret of his success in a safe deposit box.

After his death, relatives and friends were anxious to find out how the tailor, "Made the pants last."

On the worn-thin piece of paper was a hand-scribbled sentence written with a pencil. It read, "Make the coat first."

All kidding aside, many Slovenians were involved in the garment industry. Just last week a friend of ours was recalling how she made the pockets for men's pants. She was paid 9 cents a pocket.

Another lady recalled how she began her career by sticking all those pins in new Arrow shirts. You know the ones we mean. Every time you start taking those pins out of a new shirt, you can usually find 90% of them, but there's always a couple hidden somewhere that you can't find until you put the shirt on then you find to your discomfort that it's sticking you in your arm.

Some are hidden so cleverly, you don't discover them until you're at a formal occasion such as Sunday Mass, and you start to

squirm. Everybody sitting around you thinks the sermon about repenting for your sins has hit home. But it's really one of the pins.

Richman Brothers in Cleveland employed many Slovenians. Some went on to other companies where they sewed seat covers by hand for Cadillacs and other fine GM products. Many Slovenians did quite well at Richman Brothers and contributed to their reputation of making quality clothing.

Some of their products are still seen today, such as the St. Vitus Catholic War Veterans' blue blazers which they proudly wear at most of their events.

Speaking of Hillary Rodham Clinton, the White House sent us numerous photographs today of the First Lady with a number of children in Slovakia. They said they would like to see the pictures in our paper. I guess even the White House staffers still don't know the difference between Slovenia and Slovakia. Maybe every Slovenian in America will have to call the White House again next June 25th and remind them *Slovenia* was formerly a part of Yugoslavia not Czechoslovakia.

Such is life. Maybe the next time Hillary visits Slovakia someone should hand her a road map so she can take it home and show her staff where she's been. Or better yet, invite her and Chelsea to Slovenia to see the beautiful Slovenian Alps. Maybe they could name their pet dog "Triglav."

The dead might as well try to speak to the living as the old to the young. -Willa Cather

Take it from me, marriage isn't a word—it's a sentence. -King Vidor

If I could drop dead right now, I'd be the happiest man alive. -Yogi Berra

100 WORDS MORE OR LESS
by John Mercina

SLOVENIAN WINS SILVER !

How sweet it is to see a fellow Slovenian,

ANDRAZ VEHOVAR

win Slovenia's first medal at the Atlanta's Olympic Games.

Sunday, July 28, 1996, Vehovar won a silver medal in the K-1 Slalom.

Congrats are in order to Andraz !

Date of birth: march 1st 1972

Hometown: Ljubljana, Slovenia

Sport: Wild Water Canoeing

Event: K1

Canoe/Kayak, Slalom: Men's Kayak Single

Medalists

	
<u>FIX, Oliver</u>	<u>Germany [GER]</u>
	
<u>VEHOVAR, Andraz</u>	<u>Slovenia [SLO]</u>
	
<u>BECKER, Thomas</u>	<u>Germany [GER]</u>

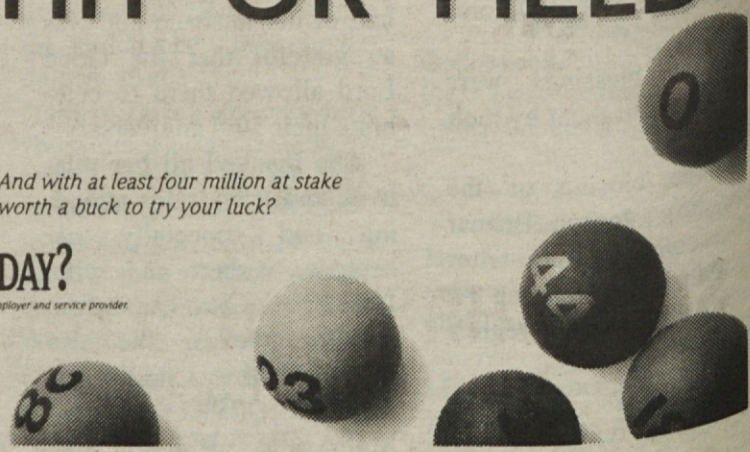
**OUR GAME PAYS YOU
M I L L I O N S
EVEN IF YOU CAN'T
PITCH, HIT OR FIELD**

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

50% Savings

7 day Cancun vacation now only \$590.30 per person for Club International 2 bedroom ocean front condo, including round trip air and ground transportation. Contact Kathy Guard now to book this special.

22078 Lake Shore Blvd.,

Euclid, OH 44123

Condo Connection
Division of EUCLID TRAVEL

216 - 261-1050

800-659-2662

Some of the Collinwood High School Class of 1940 whooping it up at their monthly class reunion at Albie's Place. (Photo by Alberta)

A Monthly Class Re-union?

Most students hold class reunions for the silver, golden, or even diamond jubilee. Some classes hold their reunion every year. But the Collinwood High School Alumni, Class of 1940, holds its re-union every month! Members meet at Albie's Place every third Tuesday of the month.

Last year in June the former students, now grown up adults, celebrated their 55th anniversary. Anywhere from 125 down to 40 people have participated in these events.

Sometimes classmates and friends take long trips. This year the Southeastern Trails bus will take them to Peak and Peak in upper New York State. It will be held September 17th.

There are no official meetings. It is just a pleasant way of keeping up acquaintances and friendships. There may be a birthday or 2 or a special occasion but it is only incidental.

The whole idea, according to Ms. Emma Hodanovac, one of the more enthusiastic members and organizer, is to get together for lunches, to babble a bit, and perhaps make plans for a trip or two.

Here is an excellent way for a group of people to get together and renew acquaintances on a regular basis.

Perhaps someone has some new news to tell, and at the same time enjoy the excellent food and atmosphere of Albie's Place. The restaurant is located in the southwest corner of the Euclid Medical Complex, E. 260th and Euclid

Ave. in Euclid. What a great idea for getting together and keeping up old friendships! Telephone Alberta at Albie's for arrangements and reservations. Call her @289.0836.

*California Federation of SNPJ
sponsors a
Slovenian Choral group
from Klagenfurt, Austria*

**“JAKOB PETELIN
GALLUS
CHORAL GROUP”**

Wednesday, August 21 at 7:30pm
at the Fontana Slovene Hall
8429 Cypress Avenue
Fontana, California

- No reservations necessary -
- Free admission -
- Donations accepted -

Don't miss their only Southern California performance!
For more information call Jean Koci at
(714) 495-0097 or Jake Chesnic at (909) 679-4637.

Visit *Both* Locations

SIMS BROS. BUICK, INC.
21601 Euclid Ave.
481-8800

SIMS CHRYSLER PLYMOUTH, INC.
20941 Euclid Ave.
692-3900

Dr. Zenon A. Klos
531-7700
Emergencies

E. 185th
AREA

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Services)

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Wilke Hardware

Owned by American Slovenians

Paints. Glass. Housewares. Plumbing.
Electrical Supplies. Garden Supplies.
— Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

**Cleveland's Best
Neighborhood
Street Festival**

**EAST 185th STREET
FESTIVAL**

Presented by Northeast Shores Development Corp.

July 31 – August 4th

FREE ADMISSION

- Ethnic Food & Entertainment
- Dancing in the Streets
- Casino Tent
- Games & Rides
- Contemporary Entertainment

**Sunday, Aug. 4 – Polka Mass
followed by Parade**

Sponsored by:

Key Bank

THE PLAIN DEALER

Stan Krulc pens true story about U.S. B-24 bomber crash in Slovenia

WILLOWICK, OH — "Poslednji let" or "The Last Flight" has been published by GRAPH of Ljubljana, Slovenia and is now available for sale in Cleveland. The book is a collaborative effort by Stan Strazar of Domzale, Slovenia and Stan Krulc, Jr. of Willowick, Ohio, USA.

The book chronicles the events surrounding the crash of an American B-24H Liberator bomber in the hamlet of Sveta Trojica in Slovenia on April 2, 1944, during World War II. Sveta Trojica sits southeast of the city of Dob near Domzale (Euclid, Ohio's sister city).

With the help of the six still living crew members of this heroic crew, witnesses of the crash, and residents of the area, the story unfolds. The book is unique because the text is written in both Slovenian and English (side by side) and is enriched with a full complement of pictures, maps, reproductions of newspaper clippings, and other memorabilia.

The book details the events that occurred on that fateful Palm Sunday in April, 52 years ago, during one of the largest air bombing raids in the entire history of air warfare, as well as the events that led up to the tragedy and the events that followed.

The crew of ten, known as Crew 48, bailed out prior to the crash and all ten survived. Five of the crew were captured by the Germans and became POWs, while the other five evaded capture and returned to their air base in Cerignola, Italy.

The reader can view the events from both a POW's and an escapee's perspective through the recollections of the crew members.

The book also offers another viewpoint — that of the residents of the area and the impact that the crash had on their lives and community.

"I soon heard the sound of an approaching plane. I looked to my right and there was a German Me-109 flying straight toward me... He

was so close that I could see his eyes and facial expression as well as the markings of a black cross and swastika on the plane. In slow motion I waved to him with my right hand. He waved back and disappeared as quickly as he had approached." -- Recollection of Staff Sergeant Robert V. Black of Crew 48 during his parachute jump just after bailing out.

"We believed that a 20mm cannon shell ruptured the main gas line and gas was streaming from a huge gash in the wing and passing over the red hot turbo supercharger. To reduce the threat of fire and explosion, Number 2 engine was feathered (turned off). The immediate consequence was that we lost speed and height and had to drop out of the protection of a close bomber formation and we were on our own." -- Recollection of Staff Sergeant Robert Matthews during the last flight of B-24 Liberator #41-29407.

"I heard the noise coming down from the mountain. I thought to myself, 'That's it. They've found us.' Instead, it turned out to be a deer, and it nearly ran me over as it ran by... I hid in the green laurel bushes and leaves until it got dark. I did not move." -- Recollections of Staff Sergeant John Warren evading the enemy after bailing out of the B-24.

The hard bound book with colorful book jacket is available for \$20.00 (U.S.) by writing to Stan Krulc, Jr., 375 Beechwood Drive, Willowick, OH 44095 or calling (216) 585-0112. Please include \$2.00 for shipping.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Professional couple seeks experienced child care worker for a 3-month-old, beginning in August in their home. Tuesday, Wednesday, Thursday. References required. Please call 486-8454.

(30/33)

POSLEDNI LET

THE LAST FLIGHT

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.

Euclid, Ohio 44119

— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 10 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

Paul J. Hribar Joyce Ann Hribar Attorneys at Law

A. M. Penna Building, Suite 500
27801 Euclid Avenue, near I-90
Euclid, Ohio 44132
— 261-0200 — Fax 261-7334 —

Probate, Estate Planning
Real Estate, Trusts and
General Civil Practice

Shore Carpet

WHITE GLOVE SERVICE
AND INSTALLATION FOR
OVER 20 YEARS

Armstrong, Tarkett
Mannington Vinyl Floors
Cabin Craft - Queens - Mohawk
Lees - Evans Black - Salem - Wellco
Philadelphia - World - Diamond
Aladdin - Cumberland Mills
Galaxy
FREE HOME ESTIMATES.

AREA RUGS
MADE TO
ORDER

EXPERTS IN
RESIDENTIAL &
COMMERCIAL
FLOORING

Mon. - Tues. - Thurs. 9 A.M. - 8 P.M.
Wed. - Fri. - Sat. 9 A.M. - 5 P.M.
Visit Our Beautiful Showroom at 854 E. 185th St.

531-0484

Gorjanc

HEATING · COOLING
Established 1963

SALES · SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

(216)692-2557

Whenever you have a problem with water tanks, air-conditioning, furnace, or want installation, call on well-known, trusted and reliable American Slovenians from Gorjanc.

GORJANC™
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons™

AMERICAN
STANDARD
Built To A Higher Standard

944-9444
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

Slovenia the outdoor find of Europe

Unappreciated and for the most part unheard-of, the tiny nation of Slovenia, on Central Europe's southern edge, is literally a find. To the north are the Austrian Alps, to the west lies the Adriatic, and Venice is an easy two hours away by car. To the south is Croatia, where the peace may be tenuous, but Slovenians have enjoyed stability and growing prosperity since their ten-day war of independence with Serbia in 1991.

In a country where it's possible to hike the Alps in the morning and swim in the Adriatic later the same day, they've made outdoor adventure a way of life.

The baroque capital city of Ljubljana is the hub for some of the best mountain biking in the country. A seven-and-a-half-mile climb to the summit of 3,609-foot Mount Katarina begins in the suburb of Podutik, three and a half miles northwest of the old city center. At the far end of Podutik's main street, Podutiska Cesta, the Tosko Celo sign marks the start of the trail, which leads through spruce forests to 360-degree valley views and St. Jakob, a small, steeped church at the top.

For alternative routes, pick up a copy of Okolica Ljubljane, a hiking map of Ljubljana and environs that's available in most of the city's bookstores. Dekleva &

Dekleva Sportcon offers mountain-bike tours of Katarina for \$60 per day, including rental. A bike by itself rents for \$15 per day. Call 011-386-577-492.

Those looking for bigger mountains should try 9,396-foot Triglav, Slovenia's highest peak. A dramatic two-day trip up the south face begins just outside the mountain village of Bohinj, about 40 miles northwest of Ljubljana. AlpinSport, Bohinj, guides treks up Triglav for \$84 per person, \$29 per person if you have a group of four or more. Call 64-723-486.

Skalca, Bohinj's special climbing garden, overlooks the town's namesake lake, and its 262-foot cliff face is a popular site for international competitions. AlpinSport offers climbing instructions (\$14 for a one-hour lesson, \$30 for a two-day six-hour course) on all 44 of Skalca's routes, which range in difficulty from 5.3 to 5.13.

Just around the corner from Skalca is Hotel Jezero (doubles, \$106; 64-723-441), a 60-room establishment with an intimate bar where you can sample Viljamovka pear brandy.

If water is more your game, try hydrospeeding. Outfitted in a neoprene suit, helmet, swim fins, and life jacket, you ride what looks like a large kickboard down

whitewater rapids. The Alpinum Tourist Organization, in Bohinj, organizes one-and-a-half-hour trips down the Sava Bohinjka for \$28 per person, including transportation and gear. Call 64-723-441.

Down at the shore, Slovenians have made the most of their mere 28 miles of coastline in the tiny town of Piran. (The main coastal destination, Portorož, is a noisy Riviera-style resort with casinos and discotheques.) Clustered on a narrow peninsula, Piran is a maze of skinny, winding streets, orange tile roofs, and seaside cafes. The Hotel Piran (doubles, \$100-\$120; 66-746-110) overlooks the town's marina.

About 13 miles northeast of Piran on Route M10 is 3,820-foot-deep Skocjan Cave, one of more than 6,000 caves weaving through Slovenia's limestone underground. Daily tours offered by the Slovenian Speleological Association (\$14 per person; 66-526-036) take in fantastic canyons with giant dripstone formations and cascading rivers.

The group also offers day trips and week-long expeditions through Slovenia's less-traveled limestone (\$7-\$15 per day or \$150-\$400 per week, depending on which caves you visit). Experienced spelunkers raft, rappel, and dive their way around, while novices explore riverbeds and an underground desert at Dimnice Cave, 38 miles northeast of Piran.
--Debra Wener

Thanks to Carl Prelog of Kew Gardens, N.Y. for submitting this article in the July issue of "Outside."

Mailing & Shipping Information

We have been in the business of supplying Mailing and Shipping Room equipment and supplies since 1939.

We handle all sorts of staples and staplers, mailing machines and POSTALIA Postage Meters, carton closing tapes - gummed and/or re-enforced and/or otherwise.

Automation Fastening Co.

(216) 241-4487

1138-58 West Ninth St., Cleveland, OH 44113

"Our Family Has Been Here to Serve You Since 1903"

-- Serving Slovenian Families for 90 Years. --

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber - Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

* Facilities Available Throughout Northeast Ohio *

Alpine Echoes At Sea

Nov. 10 - 17, 1996

Join the FUN AT SEA!
7 Night Caribbean Polka Cruise with the **STAN MEJAC ORCHESTRA**
Stan - Ed - Emil - Duke

COSTA VICTORIA
Inaugural Season

PORTS OF CALL:
★ SAN JUAN ★
★ ST. THOMAS ★
★ SERENA CAY ★
★ NASSAU ★

Since 1923

KOLLANDER
World Travel

971 E. 185th St. • Cleveland, OH 44119

(216) 692-1000
(800) 800-5981

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR
REROOFING-HOT TAR
BUILT-UP-GRAVEL
SIDING-GUTTERS
AWNINGS-WINDOWS

YANESH
BROS.
CONSTRUCTION CO.

PHONE: 943-2020
PHONE: 943-2026

29010-13 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OH 44092-0377

FRED P. KOICHEVAR

Summer Specials !!!

Available Only At:
25931 Euclid
Phone:
289-3722

MAIL BOXES ETC.
Hours: Mon-Fri
8:30 am - 7 pm
Sat 10 am - 4 pm
Sun: 12 noon-4 pm

East-Side
Office:
Euclid-Richmond
Shopping Center

COPIES & MORE

It's Not What We Do. It's How We Do.™

\$1.00 OFF
UPS Ground Service

\$5.00 Minimum Order
Authorized UPS Shipping Outlet

MAIL BOXES ETC.

20% OFF
Laminating

Our service doesn't end when you've finished making copies. We also offer a full line of laminating services - perfect for your business proposals, presentations, or special projects!

At Mail Boxes Etc., we know a copy is more than just a copy. So, our Centers are equipped with high quality, regularly maintained copy machines so your copies will be clean, crisp and clear.

MAIL BOXES ETC.

Quality
Konica
Copies

3¢ COPIES

Limit 500 per person
One Side, 20# White Bond,
8 1/2 x 11", Self Service

MAIL BOXES ETC.

24 Hour Access

We realize your copy needs don't end when our Center closes for the night. Now, it's easy to get 24 hour access to our top quality copiers.

We accept and recycle your clean, loose packaging peanuts.

Privilege Money Market Gold™

5.50% APY

\$50,000 minimum

5.25% APY

\$25,000 minimum

With our new Privilege Money Market Gold account, you earn a premium rate of return while keeping your funds totally available. Convenient ATM card access, too. Ask for details at any office.

CHARTER ONE BANK F.S.B.

Ask Us. We Can Do It.™

FDIC
Insured

Visit us on the Internet <http://www.charterone.com>

MAIN OFFICE 566-5316 • BAY VILLAGE 871-2000 • BROADVIEW HEIGHTS 526-2020
BROADWAY 55TH ST. 883-2803 • CEDAR CENTER 932-7700 • CHESTERLAND 729-7361
CLARK AVE. 961-7500 • CLIFTON BLVD. 226-1200 • EUCLID - E. 200TH ST 481-1000
E. 250TH ST. 261-1200 • LAKE SHORE BLVD. 289-5200 • FAIRVIEW PARK 734-0800 • GREAT
LAKES MALL 255-9777 • INDEPENDENCE 524-0236 • KIRTLAND 256-1458 • LAKEWOOD
221-2200 • LORAIN AVE. 476-0022 • MAPLE HTS. 662-8855 • MAYFIELD HTS. 461-1360
MENTOR 255-3461 • MENTOR-ON-THE-LAKE 257-6231 • MIDDLEBURG HTS. 884-4402
NORTHFIELD 467-7927 • NORTH OLMS TED 779-4111 • PARMA - CHEVROLET BLVD.
888-6111 • RIDGE RD. 888-0330 • YORK RD. 845-6300 • PARMA HTS. 886-2200 • PEARL &
BROADVIEW RDS. 351-2200 • PUBLIC SQUARE 696-0130 • PURITAS AVE. 941-8822
RICHMOND HTS. 692-0222 • ROCKY RIVER 333-5200 • SAGAMORE 468-1600 • SOLON
248-3034 • SOUTH RUSSELL 338-3157 • ST. CLAIR AVE. 431-5670 • STORER AVE. 961-7220
STOW-HUDSON 656-3776 (CLEVE) 650-4435 (AKRON) • STRONGSVILLE - 11221 PEARL
RD. 238-0500 • TOWNE CENTRE 572-1144 • TANGLEWOOD 543-8121 • THRIFT-LORAIN
941-7111 • WARRENSVILLE HTS. 663-4777 • WESTLAKE 835-4700 • WILLOUGHBY 942-8800
WOODMERE 831-1998

Minimum to obtain the Annual Percentage Yield (APY) stated above. Attractive rates also available for balances beginning at \$10,000. Interest compounded monthly. Not eligible for retirement accounts. APYs accurate as of July 3, 1996. Rate may change after account is opened.

Coming Events

Friday, Aug. 2
Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, 7:30 p.m. with Wojtila.

Wednesday, Aug. 7
Fairport Retiree's Picnic 1 to 7 at V.F.W. Hall, 540 East St.

Friday, Aug. 9
Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland featuring Ken Zagar.

Sunday, Aug. 11
Slovenian Cultural Center, Lemont IL, 6th Annual Fund-Raising Picnic at St. Mary's Seminary grounds in Lemont.

Sunday, Aug. 11
Mass at 12 noon followed by Picnic and Lunch at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio sponsored by the Belokranjski Klub. Music by Stan Mejac Orchestra.

Friday, Aug. 16
Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland featuring Edie Rodick.

Sunday, Aug. 18
St. Mary (Collinwood) Parish picnic at Slovenska Pristava. Noon Mass. Chicken/Roast Beef Dinner. Music by Veseli Godci band.

Wed., Aug. 21
Federation of American Slovenian Senior Citizens Picnic at SNPJ Farm on

Heath Rd. Dinner 1 p.m. by Julie Zalar; dancing at 3 by the Rhythmaires. Admission \$10. Tickets from members or call Ralph 731-9569.

Sunday, Aug. 25
Collinwood Slovenian Home "Music Fest" beginning at 5 p.m. with various orchestras including Tony Fortuna and Northern Ohio Players from Parma. Honoring Vic Gribbons of the Johnny Vadnal Orchestra.

Wednesday, Aug. 21
Federation of Senior Citizens annual picnic at SNPJ Picnic Grounds, Heath Rd.

Sunday, Sept. 1
St. Jude Parish, 590 Popular St., Elyria, Ohio, Festival and Chicken Bar-B-Q from 12 noon until 9 p.m.

Sunday, Sept. 8
St. Vitus Altar Society Annual Dinner 11:30 to 1 p.m. in St. Vitus Auditorium.

Saturday, Sept. 14
Fantje na Vasi concert, St. Clair Slovenian National Home, 7:00 p.m.

Saturday, Sept. 28
Church of St. Cyril, 62 St. Marks Place, New York celebrates 80th anniversary with 12 noon Mass celebrated by Slovenian bishop Msgr. Metod Pirih. From 3 to 8 p.m., anniversary dinner

at Grand Hyatt New York, Park Ave. at Grand Central.

Sunday, Oct. 13
Slovenian American National Art Guild Art & Crafts Show at Gateway Manor, E. 200 St., Euclid from 1-5 pm.

Saturday, Nov. 2
Glasbena Matica Concert, Slovenian National Home, St. Clair Ave.

Saturday, Nov. 9
Belokranjski Club's Martinovanje.

Saturday, Nov. 9
Jadran Fall Concert Dinner Dance, Slovenian Workmen's Home. Dinner 5-6:30 p.m.; Program 7 p.m.; Dancing following. Tickets call 481-3187.

Sunday, Nov. 10
St. Mary's Church (Collinwood) celebrates 90th anniversary with banquet.

Sunday, Nov. 17
Fall concert of Slovenian Junior Chorus, 3 p.m., at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

Thursday, Nov. 28
Annual Thanksgiving Polka Show sponsored by the Tony Petkovsek Radio programs with 20 bands at the Marriott Society Center Hotel, downtown Cleveland.

Sat., Nov. 30
9th Annual Hall of Fame Awards Show and Induction Ceremony at Euclid Shore Cultural Center.

Winners at St. Vitus Parish Picnic

St. Vitus raffle ticket winners on Sunday, July 21:

1st Prize - \$1,000:

Louis Loncar

2nd Prize - \$500:

Terezija Klemen

3rd & 4th prize - \$250

each:

Mr. and Mrs. Frank

Kuhel

Tim Percic

5th through 15th --

\$100 each:

Louise Krajncic

Christina Gabric

Marusa Pogacnik

Eleanor Suhadolnik

Donald F. Slapnik

Helena Percic

Jason Radesic

Frank Segal

Theresa Rihtar

Margaret Tomatz

Painting:

Anna Zakrajsek

Soccer Table:

Frances Gaspersic

Resort Gift Certificate:

Frank Bogotaj

CD Player:

Maria Crnic

Winnie The Pooh:

Ben Kosir

Century TIRE SERVICE CO.

531-3536

Firestone

HOME AND AUTO SUPPLY

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

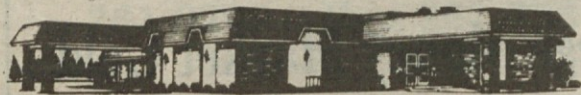
- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars
Parts extra
(if needed)

The Dan Cosic FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Welcome To The Entertaining, Fascinating, And FUN World of Ohio.

Come to the Ohio State Fair, and celebrate the world. Our diverse heritage will be showcased on Multicultural Day, Sunday August 11, including FREE international entertainment on the Ohio Stage all day. On Friday, August 2, there's a FREE Ohio Folklife Festival in the Celeste Center starting at 2:00 PM. And everywhere, throughout the Fair will be great food, rides and attractions - FUN for everybody. Bring the family for a time you won't forget.

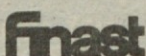

August 2-18, 1996

For more information, call 1-800-BUCKEYE

Get pre-Fair discount tickets and discount Ride Wristband vouchers through Aug. 1 at

tina & brenda's HAIR SALON

Specialists in Corrective Hair Coloring

461-7989 / 461-0623

5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

Cancer Prevention Tips

- Don't smoke! If you do smoke now, stop!
- Choose foods high in dietary fiber (fresh fruits, vegetables and whole-grains) and low in dietary fat. Fruits and vegetables rich in antioxidants like beta-carotene.
- Limit your intake of alcohol.
- Avoid unnecessary X-rays.
- Use a sunscreen with a sun protection factor (SPF) of at least 15 every time you go outside, and wear protective clothing.
- See your physician for routine cancer screenings and self-exams that can help detect the presence of many cancers - breast, tongue, mouth, rectum, - in the early stages when they are most curable.

Picnic

The Federation of American Slovenian Senior Citizens will sponsor a picnic on Wednesday, August 21, at SNPJ Farm on Heath Rd., Kirtland, Ohio.

Dinner at 1 p.m. by Julie Zalar; dancing begins at 3 by The Rhythmaires.

Dinner, dance and admission: \$10.00. Tickets from members or call Ralph at 731-9569.

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the Slovenian Community."

In Memory

Please find enclosed a check for \$50.00 for renewal for another year to the wonderful English / Slovenian newspaper and \$20.00 in memory of our dear parents (In-laws and Grandparents) Mike and Anna Spisich, who loved receiving and reading the "Ameriška Domovina." Frank, Gerri,

Amy and Frankie Spisich
Wickliffe, Ohio

Donation

Thanks to Joe Jereb Construction Ltd., of Etobicoke, Ontario, Canada who donated \$50.00 the Ameriška Domovina.

Interesting

Enclosed is \$35.00 for another year's subscription including \$5.00 for printing expenses. Thank you for a most enjoyable paper.

--Mary Mora
Forest City, Pa.

Fairport Retirees Plan Picnic

The annual Fairport Retiree's Picnic will be held on Wednesday, Aug. 7, from 1 to 7 p.m., at the V.F.W. Hall, 540 East St. (new location).

All musicians are welcome to join the Jam Session.

IN LOVING MEMORY OF THE SEVENTH ANNIVERSARY

ADOLPH RUPE

Who Died Aug. 5, 1989

*Your memory is our keepsake
With that we'll never part;
God has you in His keeping,
We have you in our heart.*

Sadly missed by Stella
and his in-laws and many friends.

Willoughby, Ohio, Aug. 1, 1996.

Holy Land Pilgrimage

Father Richard Evans will be conducting a pilgrimage to the Holy Land next December 4-11th.

An information meeting for the pilgrimage will be held on Monday evening, Aug. 12th at 7:45 p.m. in Monaghan Hall at St. Charles Borromeo Church, 5891 Ridge Road.

Mr. James Adair of Regina Travel and Father Evans will present slides and talk about the upcoming trip. Anyone who is interested in this pilgrimage, may wish to attend the informational meeting.

The man who goes up in a balloon does not feel as if he were ascending; he only sees the earth sinking deeper below him.

St. Mary's Seniors Meet

St. Mary's (Collinwood) Seniors will hold their meeting on Tuesday, Aug. 6 at 1:30 p.m. in the school cafeteria.

The speaker at this meeting will be Karen Caponi, Senior Choice marketing representative for Aetna Life Insurance.

Membership is open to persons 55 years and over to former and present parishioners of St. Mary's.

A social will follow the meeting.

--Jennie Schultz

432-1114

Ann's Dressmaking and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.

(Same Day Service)

Weddings, Special Occas'ns

6027 St. Clair Ave., Cleve.

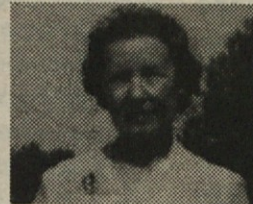
Golub Funeral Homes

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.,
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

IN LOVING MEMORY OF OUR MOTHER AND GRANDMOTHER

1ST Anniversary

Agnes Trebar (nee Peterlin)

died Aug. 1, 1995

*We think of her in silence.
No eyes can see us weep;
but still within our aching hearts
Her memory we-keep.*

Survivors: Son: Lou
Grandchildren: Louis, Donald, Ann & Robert

Davis Funeral Home

Since 1905

4154 CLARK AVENUE, WILLOUGHBY, OHIO 44094
PHONE: (216) 942-1122

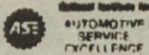
The Trust 100

Network of Family Owned Funeral Homes

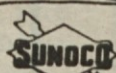
MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

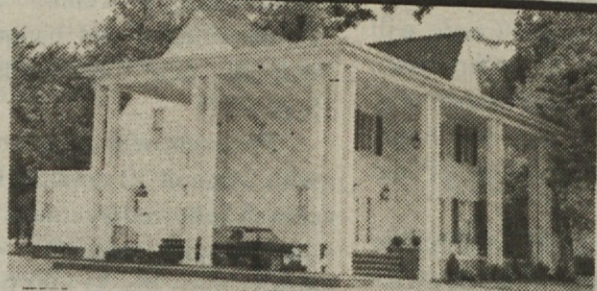

222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

Crabaugh Funeral Home

22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO

Telephone 731-4259

Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

DID YOU KNOW
Slovenia... JOSEPH ZELLE

Prelate Dr. Franc Rodé was honored by France as Knight of the State Order. The high honor was conferred on him by the president of France, Jacques Chirac. It was given to Rev. Rodé in recognition of his work with Cardinal Popard, president of the Papal Council for Culture. Our sincerest congratulations to another fine Slovenian.

With the coming of elections, perhaps this Fall, there are already 21 parties contesting for election. More are expected as the elections approach.

Long time professor and priest, Dr. Toné Požar died at the age of 84. He taught in a local seminary. Funeral was held at the parish church in Pivka, formerly Št. Pétér na Krasu. May he rest in peace!

Sculptor of the bronze doors for the Cathedral in Ljubljana was Toné Démšar. Slovenian contributors of St. Vitus and St. Mary Churches donated more than \$34,000 toward the fund for the project. Both Pastors, Fathers Božnar and Kumše, spearheaded the drive. Stané Kuhar of the Slovenian American Council reported on the success of the campaign. The doors were completed in time for Pope John Paul II's first visit to Slovenia last May.

The July issue of *Ognjišče* has a very fascinating and extensive article with beautiful illustrations of the 150 anniversary of the first Slovenian steam locomotive. Believe it or not but Slovenia was the fifth country in the world to have a railroad.

This year the annual Baraga pilgrimage will be to Toronto. As usual, Father Victor Tomc, vice-postulator for the cause of Bishop Baraga in America, will lead the group. The bus of pilgrims will leave Saturday morning, August 31 at 8 a.m. from St. Mary's church in Collinwood. The bus will return Monday evening, Sept. 2, at about 9:30 p.m.

Another bus of the Retirees of Slovenska Pristava and the Slomšek Circle will leave from St. Christine's church in Euclid on Saturday morning at 7 a.m. Mr. Frank Urankar is in charge of that bus.

For further information please call Frances Nemanich at 261-4728; or Frank Urankar at 531-8982.

The petty economies of the rich are just as amazing as the silly extravagances of the poor. —William Feather

Slovenian Senior Wins Swimming Gold Medals

Cleveland **Anton Cerer** added to his stature as one of the leading senior swimmers in the world, winning five gold medals and breaking five world records in his age class in the Masters Championships in Sheffield, England.

Cerer, 79, won the 200-meter breaststroke in 4:00.73; the 100 butterfly in 1:52.37; the 200 butterfly in 4:12.40; the 200 individual medley in 3:47.18 and the 400 individual medley in 8:16.33.

Under international rules, Cerer competed in the 80-and-over category, since he turns 80 this year.

In the 1992 Masters at Indianapolis, Cerer won six gold medals in the 75-79 age category, setting three world records.

Cerer, a native of Slovenia who came to America in 1956, was an assistant coach with the Cleveland State University swim team last season.

The retired machine operator is on a two-month vacation in Slovenia.

St. Mary's Picnic & other bits of wisdom

St. Mary's (Collinwood) Parish Picnic will be held on Sunday, Aug. 18 at Slovenska Pristava recreation area in Harpersfield, Ohio.

The day will begin with a 12 noon Mass.

A chicken/roast beef dinner will be served following Mass. Advance tickets are \$9.00 for adults and \$4.00 for children under 12. Call the parish for tickets 761-7740. Dinner tickets will also be available on the day of the picnic for \$10.00 for adults and \$5.00 for children.

Other food and liquid refreshments will be available all day.

Music will be provided by "Veseli Godci." Games, parade and baseball.

Alumni Banquet

St. Mary's Alumni 6th annual reunion and banquet will be held on Sunday, Sept. 29th.

The event will commence with Mass at 12 noon in the church followed by dinner in the school cafeteria. All profits from the \$15.00 dinner tickets will be donated to the upkeep of St. Mary's School.

Bells of St. Marys

The three bronze bells that hang in St. Mary's Church tower were blessed on September 15, 1957 by Bishop Gregory Rozman.

Voinovich greets Olympic visitors

Ohio Governor George V. Voinovich sent the following letter to the Slovenian House in Atlanta Georgia:

"I am pleased and honored to extend my warmest greetings to the staff and visitors to the "Slovenska Hiša" opening in Atlanta for the Centennial Olympic Games. The Slovenska Hiša will provide an important showcase for the Slovenian Olympic Team and it will create an opportunity for the world to learn about Slovenia and the Slovenian-American community.

"I would like to extend greetings to the Slovenian Olympic team and welcome

them to the United States. You should be commended for your hard work and dedication that has brought you halfway around the world to compete in the Olympic Games as a free and independent country.

"You have the special honor to represent your country in Atlanta and I would like to wish you the best of luck. A special welcome is extended to dignitaries, government officials, and special guests, especially Leon Stukelj, the oldest living Olympic gold medal recipient. You are a legend and a role model for all young athletes.

"I would like to offer a special greeting and congratulations to all the volunteers and to Louis Lobe who has worked hard to achieve the Slovenska Hiša's success. You are to be commended for your effort and dedication to the promotion of Slovenia and Slovenian culture and enterprise. It was through your efforts that the Slovenska Hiša has achieved national attention.

Srečno!

Sponsors for the bells were Mr. and Mrs. Joseph Novak, Mr. and Mrs. Louis Izanc, and Mr. and Mrs. Lawrence Pavsek.

The largest bell is dedicated to St. Mary of the Assumption. The medium bell is dedicated to St. Joseph; and the small bell is dedicated to St. Ann.

Slovenian School

The first Slovenian School at St. Mary's was an outcome of the Confraternity of Christine Doctrine. In the very beginning the prayers, learned in the Catechism classes, were memorized in English and Slovenian. As time went on, Slovenian grammar, reading, writing and drama were taught to the children of the immigrants arriving in this country.

It is due to the Slovenian Churches that the second generation speaks the language of their parents.

In the 1930s, the interest in the Slovenian School at St. Mary's died out. However, after the Second World War, with the displaced persons settling in the parish, the Slovenian School again came to life at St. Mary's on June 24, 1953.

Today, although the Slovenian language is not formally taught as part of the regular curriculum in the school, the St. Mary's Slovenian school remains a viable organization still teaching Slovenian to the children on Saturdays. The president is Maria Sedmak.

Joey Tomsick Band plays at Cuyahoga Valley

Pack a picnic dinner, grab a blanket or lawn chair, and bring your family for an evening of entertainment under the stars as the Cuyahoga Valley Summer Series presents the Joey Tomsick Orchestra at 7:30 p.m. Aug. 9 in Cuyahoga Valley National Recreation Area.

The performance will be held at the CVNRA Special Events Site, located on Riverview Road, four miles south of State Route 303.

Call 216-524-1497 or 1-800-445-9667 for more information.

Kristin Roberts enters medical college

Ann Kristoff's granddaughter **Kristin Marie Roberts** is venturing into a medical career.

She recently was admitted into the University medical College of medicine in Cincinnati, Ohio.

Presently, she is employed at the Federal Reserve Bank in research. She will terminate that post shortly.

Kristin is the daughter of Doris Hodgson, who is Ann's daughter as well as the late Frank Kristoff.

Nice it's all in the family. Good luck Kristin; we are confident you will reach your lofty goal.

INTERNATIONAL PROGRAM
 1560 on Your A.M. Dial on WATJ
 Your Host **Mario Kavcic**
 American and International Selections
 Saturdays at Noon . . .
1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024
 (216) 286-1560 • 1-800-946-1560
 Fax (216) 286-2727

ED PIKE "AS IS" SALE

'81 Cougar 4 DOOR	\$ 395
'86 Escort 2 DOOR	\$ 595
'87 Lynx 2 DOOR	\$ 595
'88 Ford Festiva	\$ 885
'86 Cougar XR7	\$ 895
'88 Mercury Tracer	\$ 985
'86 Celebrity 4 DOOR	\$ 995
'88 Tempo	\$ 1095
'86 Ranger Super Cab	\$ 1195
'82 Cadillac Fleetwood	\$ 1295
'88 Taurus	\$ 1295
'87 Aerostar	\$ 1885
'88 Ford Crown Victoria	\$ 1995
'88 Grand Marquis 4 DOOR	\$ 1995
'89 Mercury Tracer	\$ 4990

ALL CARS REQUIRE WORK OF SOME KIND. NO WARRANTY OF ANY TYPE. ALL SALES ARE FINAL.

ED PIKE
 Open Mon. & Thurs. till 9 pm
 Tues., Wed., Fri & Sat. till 6 pm
 9647 Mentor Ave.
 Mentor
 942-3191 • 357-7533

VESTI IZ SLOVENIJE

Brigita Bukovec ušla zlata kolajna le za stotinko sekunde, prejela pa srebrno kolajno za drugo mesto v teku 100 m z ovirami — Andraž Vehovar tudi ima srebrno kolajno

Naš posnetek sicer prikazuje Brigito Bukovec v trenutku zmage na atletskem mitingu v Ljubljani 26. maja letos, vendar je včeraj na olimpijskih igrah v Atlanti dosegla srebrno medaljo v teku 100 m z ovirami in je le za stotinko sekunde zaostala za zmagovalko Ljudmilo Engkvist iz Švedske. Izid je bil tako tesen, da Engkvistova sprva ni vedela, da je zmagala. Kot poroča današnji *New York Times*, je Engkvistova tik po teku vprašala Bukovčev, katera je zmagala, in je Brigita Bukovec odgovorila: »Ti si.« Sicer sta tekmovalki že stari znanki, saj je na atletskem mitingu junija letos v Franciji Bukovčeva tudi končala na drugem mestu v istem teku, zmagala pa je Engkvistova. Tek na 100 m z ovirami je bil nekajkrat predvajan na NBC televiziji, ki sicer izredno močno poudarja dosežke in tudi ne-dosežke ameriških športnikov. Televizija je bila pač pozorna zato, ker je na tem teku sodelovala neka ameriška tekmovalka, ki tokrat ni uspela. Po teku sta tako Bukovčeva kot Engkvistova nosili vsaka svojo državno zastavo po stadionu, Bukovčeva seveda slovensko. Preteklo nedeljo pa si je srebrno kolajno osvojil kajakaš Andraž Vehovar in sicer v kategoriji »Men's Whitewater Single Slalom Kayak«. Več o Vehovarju vključno z njegovo fotografijo v angleškem delu. Za manj kot sekundo je zgrešil bronasto kolajno v veslanju Iztok Čop, na četrtem mestu sta končala druga dva veslača, v streljanju pa Rajmond Debevec dosegel šesto mesto. Igre se bližajo svojemu koncu.

Ameriški kongres pretehta odobritev denarne pomoči Sloveniji pri vključitvi v Nato — Prednostni status tudi za Slovenijo

Ta teden je ameriški senat sprejel pobudo o podpori srednjeevropskim in vzhodnoevropskim državam pri vključitvi v Nato. Zadeva še poteka v zveznem kongresu, kajti si morata oba domova kongresa soglašati v zvezi s tem v vseh podrobnostih. Zato veleposlaništvo Slovenije poziva nekatere vidne ameriške rojake, naj naslavljajo pisma na kongresnike in senatorje, da bi to pobudo oz. zakon končno sprejeli in to z vključitvijo Slovenije v prednostno kategorijo.

Kot je poročala Slovenska tiskovna agencija, je Slovenija skupno s Češko, Poljsko in Madžarsko sedaj v posebni kategoriji držav, ki naj bi jim Združene države namenile pomoč iz svojega vojaškega sklada v vrednosti 60 milijonov dolarjev. Po mnenju ameriških senatorjev, nadaljuje STA, so vse štiri države najbolj napredovale pri izpolnitvi pogojev za vključitev. Doslej so ZDA pač

izrecno pri tej zadevi poudarjale Češko, Poljsko in Madžarsko, v ta krog prednostnih držav je torej zdaj prišla tudi Slovenija. Akcija pisanja pisem s strani nekaterih vidnejših ali v ameriški družbi vplivnejših ameriških rojakov kongresnikom ima namen pomagati, da bi Slovenija to prednost obdržala.

Za eventuelno članstvo v Natu se zanimajo skoro vse vzhodnoevropske in srednjeevropske države, ki so izišle v zadnjih letih iz komunističnega obdobje (ene bolj, druge manj). Doslej je bila Slovenija v kategoriji držav, ki bi morale predvidoma dalj časa čakati na vključitev v Nato. V tej »drugi« kategoriji, to tudi v okviru zakonskega osnutka, ki ga obravnavala te dni zvezni kongres, so še Hrvaška, Moldavija, Albanija, Romunija, Bolgarija, Slovaška, Estonija, Latvija in Litva.

Za druge države na tem območju, kot so npr. Zvezna republika Jugoslavija, Makedonija in Bosna in Hercegovina, o morebitnem članstvu v Natu se niti ne govori.

Novi zunanji minister Davorin Kračun že na delu

Pretekli teden se je po delovnem obisku v Bruslju v Slovenijo vrnil novi zunanji minister Davorin Kračun. Poprejšnjo sredo je na Brdu pri Kranju pripravil sprejem za diplomate iz tujine, akreditirane v Sloveniji. Povedal jim je, da se z njegovo izvolitvijo usmeritev slovenske zunanje politike ne bo spremenila. Na sliki se pogovarja z poslanikom ZDA.

Iz Clevelanda in okolice

Upokojenci Slov. pristave—

Klub upokojencev Slovenske pristave vabi na svoj letni piknik, ki bo to nedeljo na SP. Sv. mašo bo ob 12.30 daroval č.g. Franc Urbanija, sledilo bo kosilo. Klub bo počastil zasluzna člana go. Francko in g. Jožeta Kristanc. Lepo vabljeni!

Belokranjski klub vabi—

V nedeljo, 11. avgusta, bo na Slovenski pristavi letni piknik Belokranjskega kluba. Sv. maša bo darovana ob 12. uri, sledilo bo kosilo. Za ples in zabavo bo igral Stan Mejač orkester. Belokranjci vas lepo vabijo, da na piknik pridete.

Župnijski piknik—

Župnija Marije Vnebovzete ima svoj letni piknik v nedeljo, 18. avgusta, na Slovenski pristavi. Sv. maša bo darovana ob 12. uri, sledilo bo kosilo, za razvedrilo bo igral nov ansambel Veseli Godci. Nakaznice za kosilo (pečen piščanec in pečenko) so po \$9 in jih dobite v župnišču. Za otroke so po \$4. Na dan piknika bodo po \$10 oz. \$5. V župnišču lahko dobite tudi srečke za žrebanje.

Federacija upokojencev—

V sredo, 21. avgusta, ima pa Federacija slovenskih upokojenskih klubov svoj piknik in sicer na farmi SNPJ v Kirtlandu. Kuharica bo ga. Julka Zalar, kosilo bodo začeli deliti ob 1h pop., godba bo igrala od 3h dalje. Kosilo stane \$10, za nakaznice in več informacij pa pokličite Ralpa na 731-9569.

Krofi—

Oltarno društvo fare Sv. Vida bo imelo prodajo krofov v soboto, 10. avgusta, od 8h zj. dalje, v društveni sobi.

Novi grobovi

—Anna Malich

Umrla je 95 let stara Anna Malich, rojena Olovec, vdova po Louisu, mati Ann DiNunzio, Helen Stark, R. Michaela in že pok. Louisa ml., 14-krat stara mati, 8-krat prastara mati, sestra že pok. Matthewa Zabkarja, dva brata in štiri sestre že pok. v Sloveniji. Pogreb je bil 31. julija s sv. mašo v cerkvi sv. Frančiška Asiškega in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Julija Stojetz

Umrla je 82 let stara Julia Stojetz, rojena Madley, vdova po Josephu, mati Roberta in Sharon Sedmak, 8-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra Ethel Novish. Pogreb bo 3. avgusta iz Cosic zavoda na 28890 Chardon Rd. v cerkev sv. Marije Magdalene ob 9.30 in od tam na Vernih duš pokopališče. Ure kropljenja bodo jutri, 2. avg., pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Potujte s Korotanom—

Pevski zbor Korotana vabi, da se zboru pridružite in potujete z njim v Washington, D.C. Pevke in pevci Korotana se bodo namreč udeležili in sodelovali pri slovesnosti ob priliki srebrnega jubileja slovenske kapele v baziliki Brezmadežnega spočetja. O tem praznovanju je bil v prejšnji AD dopis Cirila Mejača, za vsa pojasnila v zvezi s Korotanovim potovanjem pa pokličite gđc. Rezko Jarem na 216/486-4343.

Romarjem v Lemont—

Romanje v Lemont bo 10. in 11. avgusta. Odhod avtobusa bo točno ob 6.30 zjutraj, že prijavljene romarje bo čakal na parkališču pri Sv. Kristini. Ob 7h bo pobral romarje na St. Clair Ave. nasproti Baragovega doma. Bodite točni.

V Rožmanov sklad—

Za pomoč pri vzdrževanju študentov v Mohorjevih domovih so darovali \$30 g. Louis Gerkman iz Windsorja, Kan., \$10 pa g. Matevž Tominec in žena, to v spomin na Ančko Oberstar, ki je pred tedni preminula v Waukeganu, Ill. Za darove se lepo zahvaljuje pov. J. Prosen.

Zanimiva nova knjiga—

Izšla je bogato ilustrirana knjiga »Poslednji let — The Final Flight«, avtorja sta mladi clevelandski rojak Stan Krulc ml. in g. Stane Stražar, bivši urednik domžalskega tednika *Slamnik*. Več o tej knjigi bomo objavili prihodnji teden, o njej pa lahko veliko berete že danes v angleškem delu. Tekst je slovenski na desni polovici strani, angleški pa na levi. Tako je knjiga primerna tudi za tiste, ki slovenščine ne obvladajo. Ponavljamo iz angleškega dela, da stane knjiga \$20 US + \$2 za poštino, dobi se pa pri soavtorju Stan Krulc, 375 Beechwood Dr., Willowick, OH 44095, ali pa lahko pokličete na tel. (216) 585-0112. Knjigo močno priporočamo, avtorjema pa čestitamo!

Obiski—

Obveščeni smo, da bodo naše mesto v naslednjih mesecih obiskali kar številni slovenski politiki, ti iz vrst tkim. »pomladnih« strank. Slovenija je pač v predvolilnem obdobju, čeprav točen datum volitev še ni bil določen.

Še vedno v zmoti—

Na urednika slov. dela je v torek prišla debela kuverta, poslana iz Bele hiše. Kot piše lastnik v angleškem delu, so bile krasne, barvne fotografije predsednikove žene Hillary s teksti nekaj njenih nagovorov v času, ko je bila na obisku — Slovaške. Pojasnilo o pomoti je že bilo odposlano.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dezele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 31 Thursday, August 1, 1996

Blaž Potočnik - podravatelj slovenske sobotne šole v Torontu

Pogovor: Za tesnejše vezi s Slovenijo

LJUBLJANA — Že več let nas poleti obiščejo slovenski maturantje iz Argentine. Letos so se jim prvič pridružili še »sošolci« iz Kanade, pod vodstvom Blaža Potočnika. Njihov program je zelo natrpan, a vseeno nam je v poznih večernih urah uspelo imeti pogovor z Blažem Potočnikom, enim najdejavnejših kulturnih delavcev v slovenski skupnosti v Kanadi.

• **Kako ste se odločili za solo petje?**

Že kot šestleten deček sem imel izredno veselje do petja. V prvem razredu sem sodeloval pri otroškem zboru, kasneje pa sem študiral pod taktirko znanega koroškega skladatelja Luka Kramolca, profesorja na klasični gimnaziji. Pri njem sem veliko pridobil, zlasti ljubezen do koroških pesmi.

Ko sem emigriral v Kanado, se na leta 1949 sodeloval pri novem pevskem zboru, ki ga je vodil duhovnik prof. Mirko Rener, po mojem mnenju, eden največjih slovenskih skladateljev v emigraciji. Veliko zaslug za moje solo petje ima ravno on.

Vselej sem imel veliko veselja do klasične glasbe, saj ser na dijaškem stojišču videl skraj vse opere, ki so jih uprizorili v Ljubljani. To me je navdušilo, da sem se potem odločil za solo petje in bi s tem tudi nadaljeval, če ne bi izbruhnila druga svetovna vojna. V tistem času si se moral odločiti za partizane, domobrance ali Todt. Odločil sem se za pošteno stran in na tej strani tudi ostal.

• **Kdaj ste odšli iz Slovenije?**

Maja leta 1945 sem zapustil domovino, tri leta sem bil v Spitalu, leta 1948 pa sem odšel v Kanado.

• **Kako ste v Kanadi nadaljevali s petjem?**

• **Kako ste v Kanadi nadaljevali s petjem?**

Skoraj enajst let sem bil statist pri Metropolitanski operi iz New Yorka, ko je vsako leto tri tedne gostovala v Torontu. Sodeloval sem v različnih manjših vlogah. Izdal sem tri plošče, eno od njih z Vilmo Bukovčevno, dolgoletno primadono ljubljanske Opere, ko je leta 1979 prišla na obisk v Toronto. Ko je prišla drugič leta 1984, pa sva skupaj pripravila koncert cerkvene glasbe.

Zadnja leta vadim pri prof. Jožetu Osani, ki je dolga leta živel v Argentini, leta 1971 pa se je preselil v Kanado, kjer je prevzel vodstvo našega zbora.

V štiridesetih letih petja sem sodeloval pri porokah, kjer sem pel različne himne. Pred letom in pol sem se temu odpovedal, ker sem že prekoračil sedemdeset let. Veliko pa še pojem na pogrebnih mašah, ker pesmi niso tako zahtevne.

Denarni prispevek, ki ga ponavadi poklonijo orglarju in pevcu, pošljem Škofovim zavodom sv. Stanislava, ker vem, da ga potrebujejo za obnovo te ustanove, ki je gotovo med najpomembnejšimi v Sloveniji. Lani sem poklonil vsoto, ki sem jo prejel na podelitvi Tišlerjeve nagrade v Celovcu, trem cerkvam na Koroškem — Koroška mi je bila vedno pri srcu — in trem cerkvam v Sloveniji. Če le morem, pomagam...

• **Poleg petja ste se posvetili tudi vzgoji...**

Leta 1961 sem ustanovil prvo slovensko skavtsko skupino v severni Ameriki. Naredil sem približno trinajst tečajev za skavte, da sem se ustrezno usposobil za to delo, za katerega sem potem prejel ka-

(dalje na str. 12)

Dr. JOŽE VELIKONJA

Moj komentar k Žigonovemu uvodniku

AD je 11. julija objavila kot uvodnik komentar Zvoneta Žigona pod naslovom »Najprej identiteta, potem...«, ponatis iz *Slovenca* od 6. julija 1996. Uvodnik je bil natisnjen brez urednikovih pripomb.

Zapisek poudarja odnose med matično Slovenijo in izseljensko skupnostjo. Ob tem nakaže gledanje, ki sem ga pogosto srečal v Sloveniji, a je za ljudi slovenskega rodu po svetu nesprejemljivo.

Najprej številke: »da zunaj meja slovenske države živi kar petina pripadnikov našega naroda, torej okoli pol milijona«. Kdo so ti ljudje? Gotovo slovenski rojaki na Tržaškem in Goriškem, na Koroškem in v Porabju. Koliko je teh? Stotisoč? Ali naj jih štejemo med izseljence?

V komentarju je zapisano, da »Izseljen(ec) je tisti, ki živi v tuji državi«. Ti zamejci na Primorskem in Koroškem se niso izselili; čeprav živijo v državi, ki je za administrativno Slovenijo tuja, ni pa zanje.

Da grem dalje: kdo drugi naj bi bil še vstet v tega pol milijona? Vsi izseljenci, ki so sicer bili rojeni v Sloveniji, pa naj meje kakorkoli začrtamo, in so iz tega sveta izselili? Če sprejememo kot izhodno številko, da se je v stoletju in pol izselilo iz slovenskega ozemlja pol milijona ljudi, je od teh izseljencev morda še živih po svetu sto tisoč; verjetno precej manj. Med temi je deset tisoč v Združenih državah, sedem tisoč v Kanadi, nekaj podobnega v Avstraliji in Argentini. Ali jih je sto tisoč v Nemčiji in Avstriji? Nekaj tisoč v Angliji? Začnimo s seštevanjem.

Druge številke bi seveda dobili, če bi šteli vse ljudi slovenskega rodu za mejami Slovenije in po svetu. Po večini to niso izseljenci, marveč njihovi potomci. Zanje je vprašanje identitete bolj zapleteno, ker gre za zavest osebne pripadnosti po eni strani, po drugi za biološko potomstvo. Po biološki dednosti bi morali biti po svetu več kot dva milijona ljudi slovenskega pokolenja.

Koliko jih je, da se tega slovenskega rodu zavedajo? V Združenih državah je 124,437 oseb leta 1990 priznalo to pokolenje. Po demografskih študijah sklepamo, da je v Združenih državah pol milijona ljudi slovenskega rodu (krvi). To pomeni, da 375 tisoč ljudi slovenske krvi v Združenih državah tega svojega izvora ne pozna ali ne prizna. Ali jih smemo šteti za Slovence, za slovenske izseljence, ali samo slovenske rojake?

Podobno bi bilo treba pretehtati številke o argentinskih Slovencih, a naj govorimo o pet tisoč izseljencih, ali o 30 tisočih, ki svoj slovenski rod priznavajo, ali o 100 tisoč ljudi slovenskega pokolenja.

Že nekajkrat sem opozarjal na nepravilnost govorjenja o »dveh domovinah«, o rabi besed kot »izseljenec«, »Slove-

nec«, »slovenski rojak«, »izseljenska skupnost«, »domovina«, »tujina« za pojave, ki nikakor ne krijejo teh pojmov. V današnji Sloveniji te izraze uporabljajo precej površno in s tem ustvarjajo zmedo, namesto da bi gradili dosledno jasnost.

V Žigonovega pol milijona so verjetno všteti tudi moji v Ameriki rojeni otroci. Vendar ti niso izseljenci. V stikih s slovenskimi izobraženci po svetu pogosto zadevam na nejasnosti definicij in na svobodoljubno žongliranje z neutemeljenimi številkami. Kot privatnik ima vsakdo svobodo pisati o tem kakorkoli. Vendar nejasnost povzroča zmedo.

Slovensko izseljenstvo boleha najprej na nezadostni definiciji lastne identitete in na vseh posledicah, ki iz tega izhajajo. Žigon in tudi *Ameriška domovina* sta z objavo zapiska k tej zmedi pripomogla. Politične diferenciacije so sicer pogosto postavljene v ospredje, a so v današnjem svetu vedno manj pomembne. V tem današnja Slovenija in njene ustanove grešijo, ker postavlja v ospredje malo pomembne drobnarije, se nanje naslanja in ob tem prezre mnogo tehtnejše probleme.

Slovenska emigracija, to je izseljenci, »ki so bili rojeni v Sloveniji«, se stara. Najmlajši med njimi so tisti, ki so si našli prostor nekje v Evropi in so danes stari od 40 do 50 let. Zunanaj po svetu spadam jaz med »mladi rod«, čeprav sem že nekaj let upokojenec. Dokler se bodo slovenske ustanove, ki se ukvarjajo z izseljenci, naslanjale na v Sloveniji rojene izseljence, bodo podobne borčevskim organizacijam, ki se borijo za privilegije preživelcev nekdanje zgodovine.

S tem se ne ustvarja ali gradi neka slovenska zavest v svetu. Obe organizaciji, ki pripravljata letna srečanja za Slovence iz izseljenstva, sta anahronizem, ki naj ohranja neko nostalgčno sentimentalnost podeželske folklore in ob tem omogoča nekaj posameznikom, da se s tem okoristijo. Za ljudi slovenskega rodu po svetu sta malo pomembni.

Iz preproste demografske analize - nekaj sem o tem pisal za *Slovenski koledar 1995* - je jasno, da je v pol milijona ljudi, ki naj bi jih šteli kot »Slovence po svetu« morda deset odstotkov pravih izseljencev. Vsi drugi so le njihovi potomci. Večina teh ne govori, bere, ali piše slovensko.

Ali naj jih zato izločimo? Za raziskovalce, ki sedijo v pisarnah v Ljubljani ali Mariboru, so to izkoreninjeni, ki so nekako zapustili »mater Slovenijo« in se prodali tujemu svetu »večinske kulture«. Zato je tako težko resno razpravljati, ker se sklicujejo na formulirane kategorije, ki jih v konkretnem svetu ni ali pa so nepomembne.

Bellevue, Washington

Slovenija je domovina le za tiste izseljence, ki so se izselili iz Slovenije. Že to, ali pod pojmom Slovenije razumemo administrativno republiko ali kaj drugega, ustvarja negotovost. Primorski Slovenci v Buenos Airesu so morali biti v stiku z italijanskimi predstavništvi - in so še danes - in jim je bilo jugoslovansko poslaništvo, in danes slovensko - predstavništvo neke države, katere del niso nikdar bili.

Govoriti o dveh domovinah je zelo tvegano, ker ne gre za formalno dvojno domovinstvo, ampak za zavestno pripadnost dveh domovinom. Zaradi nerodnega ali neumnega poseganja današnjih administratorjev Slovenije, ima marsikateri slovenski rojak danes samo eno domovino, to je Združene države, Kanado, Argentino in podobno. V to kategorijo je mene potisnila zakonodaja današnje »demokratske Slovenije«. Marsikdo bi se moral v današnji slovenski republiko ob tem zgroziti.

Poljaki so že davno prenehali uporabljati izraz: izseljenec. V uradnih in strokovnih krogih so uvedli izraz: ljudje poljskega pokolenja. Zato lahko govorijo o 15 milijonih svojih ljudi v Združenih državah in je zato zelo širok krog ljudi dobrodošel pri njihovih srečanjih, ker vključuje tudi potomce Poljakov, ki so se izselili sredi prejšnjega stoletja.

Vse to razpravljanje bi bilo nepomembno, če ne bi v današnji Sloveniji s pravnimi odločitvami ne ustvarjali številnih kategorij, vsaka od njih s svojstvenimi pravicami: Slovenci; slovenski državljani - Slovenci; slovenski državljani-neslovenski; zamejski Slovenci - tujci; Slovenski izseljenci - državljanji Slovenije (predvsem v Argentini); Slovenci izseljenci-ndržavljanji (med katere spadam); slovenski rojaki, ki živijo na »tujem«, in še druge kategorije.

Današnja »uradna Slovenija« malo napravi, da bi privabila vse ljudi slovenskega rodu. »Identiteta«, o kateri govori Žigon, je le važna vrednota, vendar ni tako enostavna kot jo v svojem zapisku predstavlja. O tem pišem že desetletja.

Jaz in tisoči meni podobnih smo v današnji Sloveniji tujci in je za nas žaljivo, da nas štejejo med »naše na tujih tleh«. Vprašanje dveh domovin, naših in ne-naših, domačih in tujih bi morali razčistiti, da bi vsaj mi zunaj v svetu, ki nam je slovenska identiteta jasna, vedeli, pri čem smo.

(KONEC)

SLOVENSKO AMERIŠKO SKUPNOST PODPRIMO!

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

INTERVJU / INŽ. HILARIJ ROLIH

Novi glas, Trst-Gorica

Prodor v ameriško elito

Pripravil ERIK DOLHAR

Inženir Hilarij Rolih je tržaški Slovenec, ki že dolga leta živi v New Yorku, kjer je s trdim delom prodril v samo ameriško elito. Ni samo zelo uspešen v poslih, ampak je tudi politično in družbeno zelo aktiven; ima pomembno vlogo znotraj republikanske stranke, je blagajnik ene izmed Konferenc Ameriškega slovenskega kongresa in zelo aktiven v življenju ameriških Slovencev. Poleg tega je zvest naročnik in bralec našega tednika. Poleti najde večkrat čas za obisk svojih domačih v Trstu, oz. v Barkovljah, od koder je žena, gospa Zorka Pertot. To je bila za nas tudi enkratna priložnost, da smo se z njim pogovorili.

Gospod inženir, bi se lahko najprej predstavili našim bralcem?

Rojen sem v Trstu leta 1932. Leta 1956 sem diplomiral iz pomorskega inženirstva na tržaški univerzi. Septembra meseca istega leta sem se poročil z Zorko Pertotovo in sva februarja 1957 odpotovala v Združene države Amerike.

Kako Vas je življenjska pot zanesla preko oceana?

Položaj v Trstu takrat ni bil preveč ugoden. Ne samo to: bil je čas, ko se je Italija vrnila v Trst in je usahnilo upanje v Svobodno tržaško ozemlje. Odločil sem, da raje grem v ZDA, kot da iščem delo kje v Italiji ali drugje, in sem takoj dobil priložnost zaposlitve na svojem področju pri najstarejši družbi za projektiranje ladij, t.j. *George G. Sharp*. Tam sem tudi ostal, ker so vedno imeli zelo zanimive komercialne in pomorske projekte. Ne da bi se tega zavedel, delam v isti firmi že skoraj 40 let.

Bi predvsem mlajšim bralcem razložili, kako lahko nekdo »prodre« v tujem svetu?

Mislím, da je treba imeti najprej dobro izobrazbo, kar lahko v Trstu in Sloveniji dobite vsi. Potem je treba seveda imeti voljo in biti pripravljeni za resno življenje v Ameriki. Življenje je v ZDA popolnoma različno od tukajšnjega, saj je tam bolj »družinsko«.

Ko sem bil v Trstu, sem bil prepričan, da se v Ameriki delovni dan konča okrog 17. ure, nakar je človek prost. Posebno če živiš v bližini kakega velikega mesta, kot je New York, imaš poldrugo uro dolgo pot na delo in prav toliko za vrnitev. V resnici si doma 11-12 ur; življenje je torej težko.

V Ameriki pa je veliko možnosti za uspeh na vseh področjih. Če kdo dela resno, dobi takoj pravo pot in ni težko, da je takoj priznan in da se uveljavlja v življenju. Imamo veliko Slovencev, ki so zelo uspešni v Ameriki, kar je bilo zapisano tudi v knjigi, ki jo je uredila *Society for Slovene Students: Who is Who among Slovenes in the United States* (Kdo je kdo med Slovenci v

ZDA). V tej knjigi so imena 450 Slovencev, ki so bili zelo uspešni.

Slišal sem, da nameravajo prihodnje leto ponatisniti to knjigo. Imeli bodo nad 500 profesionalcev, ki zasedajo dobra mesta v državi. Mladi Slovenci so uspeli in tako bi lahko vsak mlad, ki bi prišel v Ameriko, tudi uspel, tudi če nima potrpljenja in ne misli živeti v Ameriki.

Kot sem rekel, Amerika ne nudi toliko zabave, ampak veliko možnosti, ker je država ogromna in zelo industrializirana. Nekdo lahko takoj dobi zaposlitev in si lahko tudi zelo hitro uredi življenje.

Jeseni bodo v Vaši državi predsedniške volitve. Kot vplivni član republikanske stranke kaj predvidevate, da se bo zgodilo?

Mislím, da bo na teh volitvah zmagala republikanska stranka, ker je bil predsednik Clinton zadnjič izvoljen s 43% glasov, ker so bile tri stranke, tako da je zmagal z manjšino. Sedaj je gotovo zelo aktiven in pred volitvami prevzema veliko republikanskih idej, tako da bi kdo lahko skoraj rekel, da je bolj republikanec kot demokrat.

Prepričan sem, da bodo republikanci zmagali, ker so za zmanjšanje davkov in za strožje nadzorstvo programov, ki v resnici ne pomagajo ljudem, temveč veliko stanejo državo in nimajo tistega uspeha, kot bi si lahko človek na začetku pričakoval. Mislím, da je za državo najbolj pomembno, da zares organizira življenje, tako da vsakdo, kdor želi delati,

delo tudi dobi. Vlada ne more skrbeti za vsako osebo posebej in reševati problemov za vse.

Da je življenje težko, ni nobenega dvoma, treba pa je urediti pravila igre. V Ameriki je veliko ljudi druge in tretje generacije, ki dobivajo državno podporo, kar ni dobro ne zanje ne za državo.

Kot sem rekel, se iz filozofskih razlogov čutim republikanec, kakšenkrat pa volim tudi za demokrate, predvsem če je pri krajevnih volitvah kandidat pošten in zagotavlja zavezanje za boljšo prihodnost svojega okolja.

Vi ste tudi član Svetovnega slovenskega kongresa in imate zelo zanimivo izkušnjo v Sloveniji tik pred osamosvojitvijo. Bi nam jo razkrili?

Junija 1991 smo tik pred začetkom vojne prišli z dr. Langom in drugimi slovenskimi predstavniki iz Pennsylvanije v Slovenijo. Tu smo bili 27. junija, ko je Slovenski kongres začel zasedati. Prisostvovali smo torej začetku vojne v Sloveniji in smo bili takrat gotovo vsi zelo v skrbeh, kako se bo stvar iztekla.

Katera je pravzaprav današnja vloga Slovenskega svetovnega kongresa?

Trenutno ima ta organizacija 14 konferenc po svetu, med katerimi je naš Ameriški slovenski kongres, ki smo ga ustanovili komaj leta 1993 in ima danes več kot sto članov o vsej Ameriki. Organiziramo sekcije po raznih zveznih državah, glavni odbor se sestaja vsaka tri leta, medtem ko so seje izvršnega odbora približno štirikrat na leto. Te seje skušamo imeti širom po Ameriki, saj smo že zasedali v Indianopolisu, Clevelandu, Bethlehemu v Pennsylvaniji, skušamo pa jih imeti tudi v drugih državah, recimo v Virginiji, Kaliforniji, Illinoisu itd.

Dokazati želimo, da se Ameriški slovenski kongres razlikuje od vseh ostalih številnih slovenskih organizacij v Združenih državah po tem, ker si prizadeva, da bi združeval vse Slovence v ZDA, tako da bi imeli organizacijo, ki se lahko torej zanima in brani interese Slovencev tako v Ameriki kot v zamejstvu in Sloveniji.

Pred kratkim smo posredovali, ko je Italija ovirala pristop Slovenije k Evropski uniji. Naslovili smo pisma na vse člane Evropske skupnosti in jim skušali razložiti, zakaj mislimo, da je italijansko stališče zgrešeno. Vemo, da so nekatere delegacije naš protest tudi vzele v poštev.

Cilj Ameriškega slovenskega kongresa je torej, da opozarja na ogromno delo, ki so ga Slovenci opravili v Ameriki, in da se organiziramo tako, da se lahko vsi spoznamo med sabo, posebno tisti, ki imamo isti poklic. V Ameriki je npr. več kot 50 zdravnikov slovenskega pokolenja, ki se bodo v

(dalje na str. 12)

»Funkcija olimpijskega atašeja v Atlanti - presneto resna stvar!«

Poslovnež Louis Lobe, slovenski Američan iz Atlante, na olimpiadi predstavlja Slovenijo kot olimpijski ataše Poldrugi mesec noč in dan v olimpijski vasi — Slovenci so slabi poslovni partnerji

»Louis Lobe je prijeten možakar,« tako so mi razložili že pred odhodom iz Slovenije. In tudi prvi vtis na letališču v Atlanti se je povsem ujema s tem: kakih petinštirideset let, nekoliko okrogel in ves čas nasmejan. Že v prvi minuti mi je naročil: »Pa tikaj me, sej tukaj v Ameriki se itak vsi tikamo«. In povedal je, da govori slovensko »bolj teku, bolj pol na half«, ampak se trudi in naj ga kar popravljam.

Louis je po očetu druga, po materi pa že tretja generacija ameriških Slovencev in doma so govorili predvsem angleško. Našega jezika se je naučil nekako spotoma v Sloveniji, ko je v srednjih letih končno začel zares odkrivati svoje korenine in se vsak konec poletja vračati v Zagradec ob Krki, kraj svojih prednikov, tam se v očetovi rojstni hiši še vedno zbirajo njegovi številni strici in tete in množica drugih sorodnikov.

Ko je bil otrok, je bila na njegovi strani sveta skorajda sramota ne biti čisti Američan. Zdaj je seveda drugače: imeti sorodstvo na drugi strani sveta, govoriti neki čuden jezik, vedno znova odhajati čez ocean in biti tam napol doma..., to je danes v Ameriki nekako ... eksotično.

Louisov oče Hinko, doktor prava, je prišel čez lužo leta 1949, potem ko je kot vojak starojugoslovanske armade preživel pet let pod Nemci, Italijani in nazadnje še pod komunisti po različnih zaporih. Na smučeh se je sredi zime prebil v Avstrijo in od tod nadaljeval pot na zahod. Mama Berta Eršte pa se je že rodila v Ameriki. Tri otroke sta imela.

Louis je magistriral iz mednarodnega finančništva, delal tri leta v banki in potoval po svetu, se s službo petkrat selil po Združenih državah in se na koncu z ženo in dvema zdej že skoraj odraslima otrokoma ustalil v Atlanti, na jugovzhodu velike dežele. Danes je poslovnež z nekaj podjetji in stopenjdesetimi zaposlenimi.

Veliko dela s pripravami

Louis je v Atlanti tudi slovenski olimpijski ataše! In kako je prišel do te funkcije?

»Že leta 1989, ko sem izvedel, da si je Atlanta priborila olimpijske igre, sem se med obiskom v Sloveniji ponudil olimpijskemu komiteju, češ, da sem tam doma in če bi me kdaj potrebovali. Sam ne vem, kdaj so mi ponudili uradno funkcijo atašeja. Sprejel sem jo, pa nisem niti natančno vedel, kaj to pomeni, še manj, koliko dela bo s tem.«

Sediva v njegovi pisarni na obrobju Atlante, kaže mi dopise in račune in nekako zagrenjen postaja. Previdno izbira besede, noče, da bi ga kdor koli narobe razumel.

»Čeprav je funkcija povsem prostovoljna, častna in zato neplačana, mi je takrat veliko pomenila. Jasno, poleg domoljubnih sem imel z njo tudi svoje poslovne interese. Predstavljal sem si, da mi bo pomagala pri sklepanju stikov v Slo-

veniji, zdelo se mi je najbolj normalno, da bi svoje delo razširil tudi v deželo prednikov. Toda najprej sem bil razočaran pri tem. Slovenci ste čudoviti ljudje — in grozljivi poslovni partnerji! Vsi pogovori so se slej ko prej končali nekako v stilu 'Ja, ja, Louis, ti kar uredi vse in vlož denar, dobiček si bova pa že delila'. Upal sem, da bo drugače z olimpijskim sodelovanjem, pa sem se zmotil tudi pri tem. Sam ne vem, kdaj sem postal deklica za vse, kar ima v tem delu sveta slovenski pečat.«

Noč in dan v olimpijski vasi

»Ne štejem več, koliko denarja, časa, živcev in poslov v mojih firmah mi je že šlo po vodi,« mi razlaga. »Samo pred igrami in med njimi bom mesec in pol, noč in dan preživel v olimpijski vasi. Nekajkrat sem že rekel 'ne grem se več', pa me vedno znova prepričajo. In imajo prav, res ne morem. Ne morem zaradi Slovencev in še manj zaradi samega sebe. Nočem zamuditi življenjske priložnosti, da sem aktivni del tako pomembnega dogodka, kot so Olimpijske igre in ker hočem dokazati, da sem kot Američan pripravljen veliko storiti za domovino svojih prednikov. Rad bi, da bi bili moji sorodniki na oni strani sveta ponosni name. Predvsem pa se temu ne morem odreči, ker je funkcija olimpijskega atašeja, uradnega predstavnika neke države, v današnji Atlanti presneto resna stvar. Za vse življenje bi imel madež na poslovni karieri. Slovenci bodo odšli — madež pa bi ostal.«

In po olimpiadi?

Luj napol resno sicer trdi, da so igre le biznis za odvetnike in prodajalce značk, šport pa je pri tem bolj postranska stvar — resno delo je to, presneto resno in naporno.

»Po olimpiadi vsaj en mesec ne bom hotel videti nikogar. Šel bom na Karibe, na najbolj osamljenega otočka in bom počival, samo počival. Tudi v Slovenijo, na redno letno srečanje sorodnikov v Zagradcu, letos verjetno ne bom šel.«

In vendar je prav to navezanost na ljudi na drugi strani sveta ves čas čutiti v njegovem govorjenju. Ko se z balonom Slovenija odpravljamo na olimpijska prizorišča, ki bodo v kratkem postala središča sveta, se vkrcava z veliko tablo z napisom: Živijo Zagradec! Ameriškeim znancem na trdnih tleh pa z nalezljivim navdušenjem

(dalje na str. 12)

Za tesnejše vezi s Slovenijo...

(nadaljevanje s str. 10)

nadsko državno priznanje.

V Srednji vasi pri Bohinju tabori približno petdeset naših skavtov. V soboto, 26. julija, sem v župnijskem domu v Bohinju, na prošnjo naših skavtov, sodeloval na dnevu odprtih vrat kot ustanovitelj in starosta slovenskih skavtov iz Kanade.

• **Vendar v teh dneh vodite slovenske maturante iz Kanade...**

Da. V Slovenijo sem prišel z 20 mládci in mladenkami, ki so končali slovensko sobotno šolo v Torontu oziroma sedem razredov osnovne šole in še en razred, ki ga imenujemo *Credit Course Class*. Kdor opravi sedem razredov slovenske sobotne šole, dobi diplomu, s katero se lahko vpiše na *Credit Course Class*. S tem zadnjim tečajem si pridobi državno diplomu o znanju slovenskega jezika. Za to priznanje smo se tako rekoč bojevali več kot štirideset let. Pred petimi leti nam ga je uspelo dobiti, zdaj pa si prizadevamo, da ga bomo obdržali.

• **Ali število učencev upada?**

Število učencev zelo upada. To je žalostna ugotovitev. Nekateri starši, rojeni že v Kanadi, so premalo zavedni, slovenščina jim ni pomemben jezik. Če starši doma ne govorijo

slovensko, otroci hitro pozabijo, kar so se naučili.

Pred desetimi leti smo v slovenski sobotni šoli imeli skoraj 240 otrok, lani pa približno 90. Zato sem lani obiskal dr. Petra Venclja, ministra za Slovence po svetu, in predlagal, da bi tudi naši maturantje prišli v Slovenijo na obisk, kot že dalj časa prihajajo maturantje iz Argentine. Obljubil mi je pomoč in tako se je zgodilo, da smo letos prvič tu.

• **Ali Slovenija podpira slovensko sobotno šolo v Kanadi?**

Ne. Slovenska sobotna šola je sad dobre volje slovenskih staršev. Vpisnina za enega otroka stane osemdeset dolarjev, za dva otroka iz iste družine pa devetdeset dolarjev.

• **Kako gledate na Slovenijo?**

Žal mi je, da v novi državi Sloveniji ni več iskrenosti in poštenosti. Vse preveč je zakulisnega dela, vse preveč je zavisti. Ne vem, če smo bili v prejšnjih stoletjih Slovenci tako zavistni ljudje. Mislim, da smo bili vsa stoletja dober in pošten, veren narod.

Petinštiridesetletno vladanje komunizma je mnogim pokvarilo značaj, če smem povedati iskreno. S prijatelji iz Toronta in Clevelanda obžalujem tudi to, da SKD, SLS in SDS, ki jih imamo za naše stranke, ne morejo najti skupnega cilja, da bi se združile v eno močno stranko. Premalo poznam položaj v Sloveniji, a vseeno mislim, da je to mogoče. Devetdeset odstotkov slovenske emigracije si to želi. Vse tri stranke so si zelo podobne, a vsaka premalo zaupa drugi. Mislim, da bi tako bili na kulturnem, političnem in gospodarskem področju veliko bolj uspešni. Želim si, da bi vse tri stranke tesneje in odkriteje sodelovale druga z drugo.

Želimo si tesnejših vezi med emigracijo in slovensko vlado. In tudi to, da bi nam ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in dr. Anton Stres, vodja slovenskih lazarištov, pošiljala zavedne slovenske duhovnike, s posebnim posluhom za mladino.

• **Ali mislite, da je slovenska emigracija bolj enotna?**

V emigraciji je enotna le politična emigracija in del ekonomske emigracije. Tisti, ki so ves čas sodelovali s Slovensko izseljensko matico in jugoslovanskim poslaništvom, se ravnajo po vetru in jim ne moreš zaupati.

Pogovor pripravil
Pavel Fajdiga
Slovenec, 27.7.1996

Po obisku »Triglava« iz Slovenije: Zahvala

CLEVELAND, O. - Nekaj časa je že minilo, od kar smo se poslovili od plesne skupine Triglav iz Slovenije. Skupina Triglav je nastopila v Clevelandu, Torontu, na Župnijski farmi pri Boltonu v Kanadi in v Slovenskem domu v Indianapolisu. Povsod so bili gostom nastopi Triglava zelo všeč. Po nastopih so se plesalci in godbeniki pomešali med publiko in s poživali celotno zabavo.

Člani Triglava so bili zelo zadovoljni z gostitelji, ki so jih vzeli pod streho, tako v Clevelandu kot v Torontu in Indianapolisu.

Odbor Slovenski pristave, ki je obisk sponzoriral, se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organiziranju nastopov in bivanju gostov v ZDA in Kanadi. Posebna zahvala velja sledečim osebam: MaryAnn Vogel, Janezu Nemcu, Tinetu Ribiču, Jožetu Žaliku, Heleni Vodopivec in ostam pomočnicam v kuhinji, Stanetu Mrvi, Franku Kogovšku, Srečotu Gaserju, Mariji Leben, dr. Mateju Roesmannu, Jožetu Cererju in ostalim točajem; za oglaševanje *Ameriški domovini*, Glasilu KSKJ, župnikom obeh slovenskih župnij, slovenskim radijskim oddajam; za brezplačno oglaševanje Slovenski radijski družini in Tonyju Petkovšku. Hvala tudi Pavletu Lavriši. In še zahvala Maršičevim za zvočno opremo, in nekdanjim Alpincem za pomoč pri igranju za ples.

Posebna zahvala gre tudi nekaterim našim podjetnikom in gostilnam, ki so pogostile goste iz Slovenije: Slovenian Country House, Harbor Inn, Ann's Family Restaurant in F&H Grinding.

Obisk v Kanadi je bil zanimiv. Jaz in brat Tine sva vozila vsak en kombi (van), moja in Tinetova žena sta pa vozili tkim. »pick-up« tovornjak z vso prtljago. Da smo se imeli dobro gre zahvala ge. Emi Pogučar, g. Andreju Pahulje in ge. Nevenki. Ogedali smo si Toronto z vrha CN stolpa, obiskali smo cerkev Marije Pomagaj ter še Dom Lipa, zavetišče za ostarele v Torontu. »Boglonaj« vsem družinam, ki so prenočevale naše goste iz Slovenije.

Vožnja v Indianapolis iz Kanade je bila precej dolga. Pozno zvečer smo se pripeljali k Slovenskemu domu. Tam so nas z veseljem sprejeli naši rojaki in spet odpeljali naše goste k družinam. Drugi dan smo si ogedali mesto in svetovno slovito avtomobilsko dirkališče Indy 500. Zvečer (torej, 25. junija) je bil nastop v Slovenskem domu pri polni dvorani.

Prodor v ameriško elito...

(nadaljevanje s str. 11)

kratkem organizirali v klub, morda pa bodo to storile še kake druge skupine.

V New Yorku bomo začeli iskati vse dokumente, ki pričajo o prihodu Slovencev v Ameriko. Na podlagi seznamov ptnikov na preoceanskih ladjah, ki so odplule npr. iz Trsta v New York, bomo dobili vsakoletne informacije o tem, koliko Slovencev je v resnici prišlo v ZDA. Podrobneje bomo torej zvedeli, kako je ta migracijski proces potekal, ker se večkrat misli, da so ljudje prišli le iz Avstro-ogrske, Madžarske, Italije in od drugod.

Imamo torej veliko projektov. Seveda pa se zanimamo tudi za to, kakšen je položaj slovenske manjšine v Italiji in Avstriji, ter skušamo najti pravi način, kako pomagati tem našim bratom. Menimo tudi, da je danes zelo pomembno prizadevanje, da bi tudi beneški Slovenci imeli priznane svoje pravice.

Katere so Vaše najpomembnejše bodoče pobude?

Bralce Novega glasa bo verjetno zanimalo, da bomo septembra letos praznovali 80-letnico slovenske cerkve v Manhattanu na St. Mark's Place, na 8. cesti med 1. in 2. avenijo; cerkev je bila zgrajena leta 1916. Za prihodnje leto pa so vsi načrti že pripravljeni, da bi arhitekt Lacrosse in moj sin Peter lahko preuredila celo cerkev.

Septembra letos bomo obhajali to zelo pomembno obletnico, ko bodo prišli tudi škofje in člani slovenske vlade. Poudariti moram, da je slovenska vlada z lepim darilom pomagala pri preureditvi in obnovitvi te cerkve.

Cerkev je še vedno zelo aktivna, saj imamo vsako tretjo nedeljo v mesecu prosvetne ure. Poleg tega vsako leto organiziramo festival, ki se ga redno udeležuje kakih 450 ljudi. Danes pa je v cerkvi tudi Slovenski kulturni center, kjer smo imeli razstave nekaterih umetnikov iz Slovenije in Amerike, imamo pa tudi lepe nastope pevskih zborov iz Slovenije in gledališke predstave. Skratka je cerkev zelo aktivna.

Organizirali smo tudi smučarski teden, ki ga imamo izmenoma v Vermontu in New Yorku. Udeležuje se ga kakih 160-180 ljudi iz ZDA, Kanade in Slovenije, tako da imamo na koncu tudi mednarodno

Gledalci so bili navdušeni in so plesalce nagrajevali z burnim aplavzom po vsaki točki.

Zelo smo hvaležni za vso ustrežljivost in pozornost Paulu Barbariču, Štefanu Fonu, Jerneju Watsonu in vsem ostalim članom slovenske skupnosti v Indianapolisu.

Končno, najlepša hvala vsem obiskovalcem, ki ste se v tako lepem številu udeležili obeh prireditvev v Clevelandu, saj brez vas bi bil ves naš trud zastoj.

Milan Ribič

tekmo. Že tretje leto smo konec marca in na začetku aprila priredili tekmo tudi v Colorado in Utahu, kamor je prišlo približno 80 ljudi, od teh jih je bilo 12 iz Slovenije, 14 iz Kanade, ostali pa so bili iz različnih ameriških zveznih držav.

Za nas je cerkev torej res center, kjer se lahko redno srečujemo in organiziramo vse te razne prireditve.

Nazadnje bi Vas prosili za oceno našega časopisa in za pozdrav bralcem...

Imam vse številke Novega glasa, medtem ko sem prej nekaj časa dobival Novi list in Katoliški glas. Novi glas je res nekaj posebnega in ima zelo zanimive članke. Čudim se, da je tudi papir tako dober, saj mislim, da je najboljši papir v ZDA. Branje Novega glasa je seveda za nas izredno zanimivo, saj nam predstavlja stik s slovensko manjšino v Italiji. Probleme poznamo, je pa vedno lepo imeti vse pravilno razloženo in povedano. Prav je, da časnik objavlja ne samo članke o politiki, temveč tudi o športu, kulturi, ekonomiji itd. Mislim, da je časopis zelo dobro urejevan in da morajo biti naši uredniki res zadovoljni.

NOVI GLAS
Leto I, št. 28, 18. julija 1996

Skupna letalska vaja zunaj Natovega območja

Ljubljana - Od 22. do 26. julija je bila prva skupna letalska vojaška vaja (Cooperative Chance '96) nekaterih Natovih članic in Partnerstva za mir zunaj območja Nata. Vaje v madžarskem letalskem oporišču Szolnok se je udeležilo 25 držav, med njimi tudi Slovenija. Z vajo so na Natovem združenem zračnem poveljstvu za Srednjo Evropo začeli tudi na tem področju razvijati »interoperabilnost« zračnih enot, še posebej na štabni ravni. Zato bodo oblikovali skupni štab več držav pod Natovim vodstvom, ki bo vodil skupno načrtovane polete.

S.Ž. (Delo, 19.7.1996)

Olimpijski ataše...

(nadaljevanje s str. 11)

razlaga o čudoviti deželici na oni strani sveta in o starih babuškah z rutami na glavi, ki so vse po vrsti njegove tete, še najbolj pa seveda teta Dana.

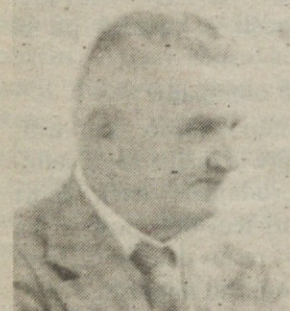
In takrat kar nekako pozabi, da ima prav v tisti deželici tudi nekaj zamer. Da, s tamkajšnjimi ljudmi je vse užitek, čudoviti so. Le biznisa ni.

Zvone Šeruga

Delo, 22. julija 1996

V BLAG SPOMIN

15. OBLETNICE SMRTI očeta in starega očeta

LUKA KUCHAR

Umril 6. avgusta 1981.

Sonce naj na trato sije,
kjer počivaš dragi Ti.
Duša pa naj srečo uživa,
tam v rajski večnosti.

Žalujoči:

Lojzi, Frančišek, Stane,
Bogomir — sinovi
Metka, Marcy — snahi
Uršula Marija — vnukinja
Marko, Niko, Benjamin in
Andrej — vnuki
in ostalo sorodstvo v Argentini,
Ameriki in Sloveniji.
Cleveland, Ohio, 1. avgusta 1996.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

Anton M. LAVRISHA

Attorney-at-Law

(Odvetnik)

18975 Villaview Road

at Neff

692-1172

Complete Legal Services

Visit Our Slovene American
Auto Repair Shop!

NOTTINGHAM AUTO
BODY & FRAME

Frame Straightening
Collision Repair
Painting

19425 St. Clair Avenue

Tel. 481-1337

Michael Bukovec, Owner

JANEZ MARKES

MAG, št. 23., 12. junija 1996

Dr. Vekoslav Grmič: Zlom rdečega škofa

Ljubljana — Kadar se je v zadnjih dveh desetletjih v javnosti oglasil škof dr. Vekoslav Grmič, se je v razmerju med oblastjo in Cerkvijo praviloma nekaj dogajalo. Tokrat se je oglašil v zvezi s papeževim obiskom in javnosti povedal, da ga je Slovenska cerkev enostransko ideološko spolitizirala: papeževi govori naj bi bili vsebinsko namreč oblikovani v Ljubljani, poudarjali naj bi samo negativne vidike polpreteklosti — to, je poudaril, ne prispeva k pomiritvi in spravi.

Idejna podobnost. Skrb mariborskega naslovnega škofa se v svoji dikciji skorajda povsem ujema z duhom poslovnega govora, ki ga je bil v slovo od papeža na mariborskem letališču prebral predsednik države Milan Kučan. Ta je tedaj močno zaostрил pozicije prav pri vprašanju zgodovine in sprave — v govoru ga je najbolj skrbelo obračanje nazaj v preteklost.

Po prvih odmevih je bilo mogoče sklepati, da oblast s predsednikom na čelu od papeževga obiska ni dobila toliko, kot je pričakovala, še več, da se je ljudstvo ob obisku obnašalo netipično in nepredvidljivo. To je za vsako oblast seveda razlog za paniko, saj nikoli ne ve, kdaj se to lahko obrne proti njej; če je taka množica (skoraj pol milijona ljudi) v referenčnem okviru Cerkve, je vsako javno negativno okvalificiranje komunizma (to je papež seveda storil) problem preživetja, zatorej alarm najvišje stopnje.

Več kot socialist. Grmič je postal škof v Mariboru leta 1968. Njegovo imenovanje naj bi pomenilo zametek dialoga z državno in nekakšne demokratične prakse in Grmič, ki je bil po prepričanju socialist, sicer pa veren človek in dogmatik, naj bi bil primerna osebnost.

V tem smislu ga je za svojega naslednika predlagal škof dr. Maksimilijan Držečnik, sam sicer izredno mehka in apolitična duša. Po Grmičevem imenovanju so se stvari začele zlagoma kazati v drugačni luči. Dialog se je čedalje bolj spreminjal v kolaboracijo z oblastjo. Grmiča so vse pogosteje videvali z Mitjem Ribičem, tedanjim predsednikom RK SZDL, kateremu je izročal politična poročila. Ribič si je delal uradne zabeleške, ki še danes dokazujejo njuno plodno sodelovanje.

Aleksičeva izpoved. Ko je videl, kako daleč so šle zadeve, se je začel oglašati dr. Jakob Aleksič, profesor biblicistike, sicer pa rektor v semenišču v času, ko je bil tam Vekoslav Grmič. Udaba je v tistem času (v petdesetih letih) za sodelovanje pridobivala bogoslovce, vendar so bili ti večini dogovorjeni z Aleksičem in so izpraševalcem pripovedovali,

kar so se bili poprej dogovorili z njim.

Eden od teh dvojnih agentov, je povedal Aleksič, je na udbi videl Grmiča in mu o tem poročal. Rektor naj bi reagiral precej odločno in Grmiču zagrozil, da ga bo vrgel iz semenišča, vendar se je končalo z obljubo slednjega, da tega ne bo več počel. Dr. Jakob Aleksič mu je verjel.

Pozneje je to v različnih krogih obžaloval. Aleksič je priznal, da je naredil usodno napako, ker teh spoznanj ni zaupal odgovornim in tako preprečil Grmičevega imenovanja za mariborskega pomožnega škofa. Kar ni storil pri prvem imenovanju, je storil po smrti škofa Maksimilijana Držečnika. Odpravil se je v Rim in tam nadrejenim razkril Grmičevo prijateljstvo s komunistično oblastjo, ko, kako denuncira in analizira za oblast interne cerkvene zadeve. Povedal je, da je to počel že nekdanj, pa mu je v naivnosti verjel, da se bo držal obljube in tega ne bo več počel.

Analiza iz prve roke. Vekoslav Grmič zdaj poudarja, da so njegovo imenovanje preprečili »tisti, ki so leta 1945 zbežali čez mejo«, vendar so nam različni zanesljivi viri potrdili usodnost Aleksičevega pričevanja. Leta 1978 je Grmič Ribiču posredoval analizo Slovenske cerkve: k prevladi v Cerkvi naj bi težili konservativni krogi, ki so sicer teološko progresivni, vendar politično agresivni. Podrobno je analiziral tudi Janeza Pavla II., ki je bil izvoljen oktobra 1978. Konec 1979 je Ribiču povedal, da je Wojtyla papež, ki se predvsem ukvarja s politiko in manj s teološkimi vprašanji, da je triumfalist, da pa se do komunizma in do socializma neposredno ne opredeljuje negativno.

1980. je bil za ljubljanskega nadškofa imenovan dr. Alojzij Šuštar, konec istega leta pa je bil namesto Vekoslava Grmiča v Mariboru imenovan dr.

MALI OGLASI

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

Franc Kramberger. Grmičevi zavezniki so tedaj zaklenili mariborsko cerkev, da novi škof ni mogel vanjo. Grmič je bil užaljen, ogorčen, prav tako Ribič, ki je bil odgovoren za nadaljnje vzdrževanje stikov z Grmičem. Povabili naj bi ga v versko komisijo in mu ponudili pomoč pri »eksistenčnih in ostalih vprašanjih«. Že tedaj, torej leta 1980, so začeli v partiji razmišljati o tem, kaj storiti, če bi papež zaprosil za obisk Slovenije.

Znamenje in Kučan. Grmič in oblast, s katero je kolaboriral, sta skušala razbiti tudi intelektualni krog ob reviji *Znamenje*. V uredniškem odboru je najti imena, kot so Stanko Cajncar, Emilijan Cevc, Stane Gabrovec, Peter Kovačič-Peršin idr. Glavni urednik *Znamenja* je bil Franc Rode, zdaj eden najvišjih uradnikov na vatikanskem »ministrstvu« za kulturo.

Položaj se je zaostрил 1973., ko je zdajšnji beograjski nadškof dr. Franc Perko za uvodnik napisal članek *Sožitje ali svetovnonazorski šovinizem*, v katerem je polemiziral z referatom, v katerem je partijski funkcionar Milan Kučan ugotavljal, da mora šola temeljiti na marksističnem znanstvenem pogledu na svet. »Kot je ateistična znanost, je ateistična tudi šola,« je dejal še novembra 1972. Očital je, da je premajhna »pozornost ZK do razmer na področju vzgoje in izobraževanju imela za posledico tudi stihijno kadrovske politiko in zanemarjanje moralopolitičnih kriterijev ter družbene in idejne naravnosti ljudi, ki so prihajali v ta poklic«.

Te izjave človeka, ki je papežu med zdajšnjim obiskom zatrjeval, da so vse mogoče korenine krščanske, sporočila svetega očeta pa najbolj resnična resničnost časa, so tedaj Franca Perka spodbudile, da je v *Znamenju* napisal nekaj gorkih. Kučan ga je poklical na zagovor, ga zasliševal štiri ure, na koncu pa so ga vrgli iz SZDL, v katero je bil vključen po dogovoru s svojimi predstojniki, kar naj bi bila gesta dobre volje.

Znamenje je bilo pod čedalje večjim pritiskom, naenkrat je začelo zmanjkovati sredstev, dolgovi v tiskarni so se povečevali, denarja za izplačilo honorarjev ni bilo. Intelektualni krog se je začel cepiti. Podobno kot Demos v Dolskem so se sodelavci *Znamenja* sredi sedemdesetih let dobili v neki gostilni na Gomilskem. Dr. Vladimir Truhlar, sicer veliki mislec, je tam izpostavil dejstvo, da jih je »Grmič prodal komunistom«. Vnela se je razprava, končalo pa se je tako, da je *Znamenje* po tem dogodku začelo zgubljeni sodelavce in pomen. Dr. Franc Rode je kot glavni urednik odstopil.

Moralni zlom. Osebnost dr. Vekoslava Grmiča je povezana

SONCE

O pomlad sladka,
ko toplo sonce sije
in žarke zlate
na dušo mojo lije,
in veter lahki
cvetje vse zaziblje,
da srce moje
mi utriplje divje.
O sonce zlato,
bogato si,
za srce moje
življenje si.
O sonce, o sonce zlato,
bogato si za vse ljudi.

— SONJA

s progresivnim vrenjem med katoliškimi intelektualci s konca šestdesetih let. Ti so Grmiča razumeli kot možnost za dialog, saj državi ni bilo mogoče v nedogled zategovati vprašanj razrednega sovraštva. Vekoslav Grmič je bil inteligenten, izobražen, v sorazmerno okosteneli cerkveni strukturi je predstavljal novi val.

Grmiča je vseskozi spremljal svojevrsten paradoks. Medijsko je bil vedno predstavljen kot naprednjak, tako ga je razumela tudi okolica. Vendar je bil v teologiji kot profesor neverjetno konservativen dogmatik, nič manj kot rimski Ratzinger, ki je veljal za nekakšnega varuha pravovernosti. Grmič je v teoriji ostal pri epistemološki ortodoksni doktrini, nikoli ni prav sprejel jezikovnega preobrata v filozofiji, prav tako se ni nikoli spoprijel z najsodobnejšimi spoznanji antropologije in simbolnih sistemov.

Za naprednjaka je zadostovalo, da je bil socialist in da je sodeloval s komunistično oblastjo. Za njegove prijatelje tudi to ni bilo moteče, dokler niso ugotovili, da tega ne dela iz čistega idejnega prepričanja, temveč zelo konkretno sprejema partijske naloge in za Ribiča (SZDL) opravlja analize osebnosti svojih kolegov in nadrejenih. Ugotovili so, da tu ne gre več za problem drugačnega prepričanja, temveč za problem temeljne osebnostne morale.

Grmič je postal tisti duhovnik, ki je prevzel formalne funkcije v SZDL, ki se je nedvoumno izrekal na politični ravni, ki je bil soavtor političnih zgodovinskih učbenikov. Postal je najbolj spolitiziran duhovnik v Sloveniji, ki je zdaj nesamokritično izjavil, da je bil papežev obisk spolitiziran. 1989. je oblast dovolila poluradno praznovanje božiča. Grmič je bil tedaj član verske komisije pri SZDL in je edini nasprotoval takemu praznovanju božiča. O tem mso se z njim želeli pogovoriti osebno, pa je avtorja zapisa zavrnil, češ da ne odobrava *Maga* in da zanj ne želi dajati nobenih izjav.

Referenca. Dr. Grmič je bil k papeževemu obisku povabljen. Po naših informacijah je

za povabilo celo prosil oziroma dal vedeti, da bi bilo lepo, če ne bi bil izpuščen. V Cerkvi so to razumeli kot gesto dobre volje in kot možnost za spravo med »sobrat«. Način obtožbe o politizaciji obiska je presenetil vse. V kontekstu dogajanja se zato krepijo ugibanja o vloži Grmičeve intervencije.

Vsekakor pa je mogoče reči, da je doslej Vekoslav Grmič za nekdanjo komunistično oblast predstavljal obvezno referenco znotraj Cerkve, na katero se je potem sklicevala, češ saj tako mislijo tudi naprednejši krogi v vaših vrstah. Nobenega razloga ni, da ne bi bilo mogoče njegove zdajšnje intervencije razumeti v tem kontekstu.

Njegovo kritiko je torej mogoče razumeti kot referenco za vse nadaljnje napade na Cerkve v obdobju po papeževem obisku v Sloveniji. To pa je zelo prikladno za minimaliziranje učinkov obiska, na katerega se je partija pripravljala že leta 1980.

Cerkve se bo pri tem vedno znašla v precepu, torej pred odločitvijo. Tudi če opusti vse povezave s strankami (pomladi), se po doktrini ne bo mogla izogniti sodb o komunizmu in liberalnem kapitalizmu, saj kapital označuje za vzvod kakovosti družbenih razmerij in ne za možnost bogatenja take ali drugačne elite. Na tej točki je po doktrini Cerkve vsaka oblast ogrožena, toliko bolj slovenska, ki vlada prav na presečišču komunizma in grobega liberalnega kapitalizma.

Gre za svetovne in globalne procese, v katere je Slovenija objektivno vpeta, še bolj pa za specifičen slovenski problem »raztelesenja« malega človeka v tranziciji, za katerega se bo Cerkve morala potegniti, če hoče slediti svoji doktrini, in zaradi česar bo nujno deležna etikete o politizaciji.

Zato je vprašanje nasledstva zdajšnjega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja bistvenega pomena za usodo Cerkve in (civilne) družbe, saj se zdaj vzpostavljajo razmerja za nadaljnega pol stoletja. Predvsem od teh odločitev bo odvisna moč in vloga »sindikato« znotraj Cerkve, pri katerih, kot kaže, igra osrednjo vlogo prav škof dr. Vekoslav Grmič.

(KONEC)

ZeLe Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

OB 5. OBLETNICE NEODVISNOSTI SLOVENIJE

Intervju: Dr. Janez Drnovšek

DEJAN PUŠENJAK

(Delo, 22.6.1996)

• Glede na predsednikovanje nekdanji Jugoslaviji ste imeli v letih 1990 in 1991 med slovenskimi politiki najbrž največ neposrednih izkušenj z urejanjem odnosov na ravni federacije in poznali ste največ generalov oziroma odločujočih posameznikov v takratni JLA. Lahko presodite, če z današnjo distanco pogledate na ta čas, ali je bilo razmeroma težko predvideti njihove odločitve in ravnanje ali ne?

Res sem dobro poznal politike na najvišji ravni, tudi generale, iz tistega leta, ko sem bil predsednik predsedstva in vrhovni komandant. Skupaj z logiko položaja je bilo njihovo ravnanje dokaj predvidljivo, čeprav so bile tiste situacije včasih tako mejne in napete, da ni bilo mogoče zmeraj predvideti, kako bodo generali ravnali ali kdaj se bo srbska politika spet odločila za kakšno prevratniško potezo.

Nekatere med njimi je bilo možno pričakovati, ne pa zmeraj povsem natančno napovedati, zato so bile napetosti in ugibanja, zlasti o tem, ali bo JLA naredila kakšno dramatično potezo, denimo izvedla vojaški puč v Sloveniji ali na Hrvaškem, navzoče ves čas. To je bilo namreč ključno vprašanje, okoli katerega se je vse vrtelo.

• Ali vas je katera njihova poteza posebej presenetila oziroma ali ste katero narobe napovedali?

Ne. Mislim, da sem kar točno napovedoval vse njihove poteze, čeprav me je pozneje vseeno presenetila odločitev za intervencijo JLA v Sloveniji. Vmes je bilo sicer že nekaj premora, ko nismo več hodili v Beograd, ko je bilo zvezno predsedstvo v blokadi in ni zasedalo, in ko je Slovenija razglasila samostojnost.

Že prej smo se o tem pogajali, tako z JLA kot z drugimi republikami, tudi s Srbi, da Slovenija pač gre in ali je mogoče to izpeljati mirno. Bili smo zelo blizu takšnim dogovorom, zato je bila intervencija JLA s tega vidika nekoliko presenetljiva. Odstopila je od pričakovanj, pa tudi racionalnega razloga ni imela. Ni koristila JLA niti Srbiji, ampak je še najbolj koristila Sloveniji, ki se je tudi zaradi nje hitreje osamosvojila. Poleg tega je bila razmeroma kratka, hitra in po njej je spet nastopilo stanje, ki smo ga že dosegli, se pravi pogajanja o odhodu JLA iz Slovenije in odhodu Slovenije iz nekdanje Jugoslavije.

Po intervenciji smo se vrnili na tisto linijo, na kateri smo bili že eno leto prej in o čemer smo se že pogajali. Ampak to je najbrž mogoče razložiti tudi s tem, da so generali morda želeli potolažiti svojo vest in da so naredili tisto, kar so mislili, da je bilo treba narediti za ohranitev Jugoslavije. Se pra-

vi, poskusili so zadržati Slovenijo, po drugi strani pa so bile na strani generalov navzoče tudi emocije. Težko pa je napovedati vedenje, kadar so poleg čiste logike in razlogov v dogajanje vključene tudi emocije. V tem primeru je bilo to očitno pomešano.

• Ali so vam v omenjenih pogajanjih kdaj dali jasno vedeti, da bo vojska posredovala v Sloveniji?

S tem so večkrat grozili, tudi na sejah zveznega predsedstva ali po njih. Ko smo z generali razpravljali o teh vprašanjih, so ves čas načrtno igrali na to možnost in psihološko pritiskali, tudi name. To je bilo njihovo orožje, vendar večkrat, so smo bili v tako kriznih in napetih situacijah na sejah predsedstva SFRJ, da je manjkalo samo še milimeter do tega, da se sproži vojaška intervencija, nam je to uspelo preprečiti in zadržati.

Generali so kljub vsemu želeli imeti formalno pokritje za vojaško intervencijo, in sicer predsedstva kot vrhovnega komandanta. V nasprotnem bi bil to vojaški puč, ki ga tujina seveda ne bi priznala. Tako se je ves čas vrtelo okoli tega, ali jim bo uspelo dobiti večino v predsedstvu oziroma ali nam jih bo uspelo zablokirati. Srbi so ves čas pritiskali na to, da vojska udari v Sloveniji in na Hrvaškem, z drugimi pa sem to ves čas poskušal preprečevati.

• Ali ste s z Bogičem Bogičevićem, predstavnikom Bosne in Hercegovine v nekdanjem zveznem predsedstvu, kdaj pozneje pogovarjali o tistem najbolj napetem glasovanju, ko se je odločalo o intervenciji armade?

Z Bogičevićem sem večkrat govoril pred tem in tudi po tisti marčevski seji, ko je bil njegov glas zelo pomemben pri tem, da je predsedstvo zavrnilo predlog vojske po mobilizaciji in intervenciji. Mislim, da se je takšno stališče pri njem izoblikovalo že prej, postopno, skozi dogajanja in tudi skozi našo komunikacijo, ko se je opredelil za bolj demokratično, evropsko pot. Mislim, da se v kritičnem trenutku zato ni mogel odločiti, naj se da zeleno luč za uporabo sile.

Realnost, ki smo se je vsi zavvedali, je bila, da če enkrat začne delovati logika vojske in sile, je to težko ustaviti. Pri tem so se obotavljali tudi generali. Tega niso hoteli narediti na svojo roko in so želeli pokritje predsedstva, saj je bila to seveda zelo težka odločitev in tudi velika odgovornost.

Zato me je pravzaprav nekoliko presenetilo to, da so se v vakuumu, ko predsedstvo ni delovalo, generali vendarle odločili za intervencijo, in to očitno pod okriljem zvezne vlade, ki pa formalno le ni bila vrhovni komandant in ni imela teh pristojnosti.

Takrat smo iz logike pogajanj in mirnega reševanja prešli v logiko vojne in takrat se je vojna v nekdanji Jugoslaviji dejansko tudi začela. Prej je bilo za vsakogar, ki je sedel za mizo v predsedstvu ali za kakšno drugo pogajalsko mizo, kljub vsemu nepojmljivo, da bo jutri začel streljati na nekoga, s katerim se je do včeraj pogovarjal in tudi skupaj živel. Do takrat smo namreč še upali in poskušali, da bi položaj v Jugoslaviji razpletli podobno kot v Sovjetski zvezi, brez vojne.

• Ali morda veste, kaj zdaj počne Bogić Bogičević?

Vem. Občasno slišim kaj o njem, v teh letih pa se je oglašil tudi v Ljubljani. Mislim, da se zdaj spet vključuje v politično življenje v Bosni in Hercegovini in da bo s tamkajšnjo socialdemokratsko stranko verjetno sodeloval na volitvah, ki jih pripravljajo. Njegova družina pa živi v Sloveniji.

• Ali še s kom od politikov iz tistega časa vzdržujete stike?

Ne. V teh letih sem nekajkrat srečal le Bogičevića. Vasil Tupurkovski se je, mislim da enkrat, oglašil v Sloveniji v funkciji predsednika makedonskega olimpijskega komiteja. V začetku sem enkrat ali dvakrat srečal hrvaškega predstavnika in nekaj časa tudi predsednika hrvaškega sabora Stipeta Mesića, drugih pa ne. Od srbskega dela predsedstva v tem času nisem srečal nikogar.

• Ali je bila kdaj na ravni federacije opravljena analiza o morebitni vojni v nekdanji Jugoslaviji?

Analiza kot taka bi bila težko opravljena, ker smo akterji imeli popolnoma nasprotno interese. Analizo je imela JLA in jo je tudi predložila, najbrž pa so jo imele tudi druge službe, le da so za nekatere povedali, nekatere pa opravili za sebe.

• Ali do vas kot predsednika predsedstva SFRJ ni prišla večina takšnih analiz?

Ne. To se je opravljalo zelo selektivno in nikoli nisem vedel, kakšne analize so te službe dejansko delale in kakšne informacije so imele, s kakšnimi informacijami pa so pri drugih želele sprožiti določen način vedenja, največkrat tak, ki bi bil njim po godu.

Še pred volitvami v Sloveniji v Sloveniji, ko sem bil še predsednik predsedstva, je JLA dala predsedstvu oceno, da bo, če bodo volitve izpeljane in če bodo stvari šle tako naprej, državljanska vojna v Jugoslaviji. To je JLA skušala preprečiti, zato je pritiskala na predsedstvo, da bi se preprečile tudi volitve v Sloveniji.

• Kako se spominjate začetka vojne v Sloveniji?

Navsezgodaj zjutraj me je zbudil varnostnik in mi povedal, da gredo tanki. Poklical sem Kučana in mi je to potrdil, potem pa sem takoj odšel na predsedstvo; tam sem praktično preživel vseh nadaljnjih deset dni, ker smo imeli stalno zasedanje slovenskega vod-

(dalje na str. 16)

Evropski vizionarni lik iz Amerike

Jože Vodlan razstavlja v ljubljanski galeriji Krka

Vladimir Gajšek

Izseljenski ameriški Slovenec in uspešni slikar Jože Vodlan je predstavil v ljubljanski Galeriji Krka opus svojih evropskih in ameriških likovnih snovanj. Jože Vodlan je končal likovno akademijo v Linzu leta 1963, se ukvarjal z restavratskimi deli, nato se je preselil v ZDA, kjer je sodeloval s kiparjem Francetom Goršetom in akademskim slikarjem Mirkom Zupančičem ter ustanovil umetniški klub Lok.

Ta umetniški klub se je v Ameriki odlično uveljavil in žel razstavne uspehe. Nič manjše tudi slikar Jože Vodlan, ki se je ob svojem slikarskem umetništvu ukvarjal še z dizajniranjem za velika in zahtevna ameriška podjetja, pri tem je pokazal vso estetsko ekonomsko-propagandnega tipa.

Tako deluje slikar Jože Vodlan že od svojega dvajsetega leta, ko je leta 1958 že študijsko snoval svoja likovna dela, v letu 1966 je končal tudi njujorško School of Visual Arts - prehodil je različne faze, od akademskega realizma do geometrizirane abstrakcije ter ekspresivnosti.

O Vodlanovem slikarstvu je zapisala dr. Jožica Jeraj med drugim takole: »Vodlanove slike so praznične, vzbujajo mir, odsevajo zemeljsko, galaktično, psihično, globoko čustveno razpoloženje. Njegove slike so brez naslova, prepuščene so gledalcu, da si sam ustvari vizijo in čustveno doživetje. V Vodlanovih slikah odkrivamo vedno nove vizije, ki so nastale v umetnikovem podzavestnem, vzvišenem, ustvarjalnem zamaknjenju.«

Tokratna razstava (*Op. ur. AD: Odprtje razstave je bilo 11. julija, odprta bo do 11. septembra*) v celoti potrjuje Vodlanovo slikarsko vizionarnost, ki se izraža z občutljivim okusom za barvo in črto, s pretanjenim poslušom za kompozicijo in slikarski ustvarjalni gon. Tako je gledalec po svoje navezan na te slike s tistim značilnim slovenskim občutjem, ki ga je mogoče dojeti tudi v poimpresionistični in ekspresivni maniri.

Tudi Damjana Simončič je zapisala o Vodlanovem slikarskem učinkovanju: »Slika zaživi takrat, ko ne vidimo več materiala, ko pred našimi očmi postane prozorna, brezmejna, prepuščena gledalčevi vizini in domišljiji. In takrat nastopi trenutek resnice, ko globoko v sebi začutimo isto z umetnikom. Zaradi te resnice smo prišli na razstavo.«

Umetniška večpomenska resnica odkriva v sebi enost umetnikove ustvarjalne volje in njegovega izraza, torej njegovo osebno celovitost. Z vedenjskega umetniškega vzorca lahko sklepamo, da se stopi gledalec z Vodlanovimi slikami res na način umetniške imalentne resnice, vendar hkrati s svojim pogledom tudi po svoje uresničuje sliko. Temu se reče

resničenje vidne likovne umetnosti. Brez pogleda bi bila namreč likovna umetnina v sebi slepa in nedojeta. V estetizaciji pogleda pa se zgodi, da zaživi umetnina v gledalcu z živo močjo in mu vzbuja lepa podoživetja.

Na odprtju razstave je strokovno spregovoril o Vodlanovem slikarstvu dr. Mirko Juteršek, ki je poudaril, da spada Vodlan v sam vrh slovenskega slikarstva, žal pa Slovenija še ne premore galerije sodobnih umetnosti, ki bi programsko vključila dela Zorana Mušiča, Lojzeta Špacapana, Franceta Goršeta, Bare Remec, Vena Pilon, Jožeta Vodlana in drugih likovnih ustvarjalcev, saj so vsi tovrstni znameniti likovniki prepuščeni le posameznim likovniškim akcijam in »svojim«, največkrat slovenskim krajevnim galerijam, ne pa slovenski zbranosti.

Vodlanovo razstavo je označil Mirko Juteršek kot pregledno, saj predstavlja avtor svoje potrebe, akte in ekspresije ter svoje abstraktne podobe v sklenjenem slikarskem življenjskem opusu, je pa ves čas evropski slikar, ki korenini v evropskem in slovenskem likovnem izročilu, čeprav živi v ZDA. To slikarsko evropejstvo določa Jožeta Vodlana v njegovi bogati razstavi, na kateri ni ničesar preveč ne premalo.

Kolikor živi slovensko slikarstvo v ameriškem kulturnem in razstavnem okolju, uveljavlja kulturnega in ustvarjalnega duha na medcelinskih ravneh in povezavah, širši razmah slikarskega videanja v Vodlanovih ustvarjalnih fazah pokaže, da je bil avtor razstave ves čas zvest samemu sebi in svojemu lastnemu umetniškemu izrazu, da se ni prepuščal naključjem zunanjih modnih zapovedovanj in je s tem potrdil lastno umetniško samostojno osebnost.

Slikarski vernissage je povezoval kulturni organizator v Krki in široko kulturni animator Boris Česen, ki se je s slikarjem tudi javno pogovarjal, ga z vprašanji izzval, da je umetniki Jože Vodlan povedal, kje tiči ključ do uspeha, priznanja in tudi poslovne uspešnosti: v vztrajnem in ne-nehnem ustvarjalnem delovanju, ko je treba zatisniti oči, se zbrati in dati vse sile slikarski stvari in slehernemu poslu, s katerim se ukvarjaš.

Boris Česen je predstavil tudi slikarjevo družino in rodobino, njihovo življenjsko pot ter v imenu laškega župana Petra Hrastelja izročil slikarjevi ženi lep šopek, odzvala pa se je tudi Krka z bogatim šopkom.

Sam slikar Jože Vodlan se je na koncu predstavil, tako da je prebral svojo pesmico iz časov preselitve v ZDA, ko je ponoči delal ob stroju kot privesek stroja in je bil izčrpan, iskreno pa je poudaril, da je po vzgoji kristjan in da je vedno zagovarjal Slovenijo na zemljevidu

(dalje na str. 15)

Nagrada Vstajenje - odmeva iz ZDA

Pred meseci je AD poročala o podelitvi nagrade Vstajenje (podeljuje jo Društvo slovenskih izobražencev v Italiji) profesorjema Radu Lenčku iz New Yorka in Jožetu Velikonji iz Seattla in sicer za knjigo Kdo je kdo slovenskega izvora v ZDA. Dr. Lenček je naslovil zahvalno pismo odboru, tako je storil tudi dr. Velikonja. Uredništvo tržaško-goriškega Mladika je teksta pisem objavilo v svoji številki 5-6 (1996). Ponatisnemo odstavke iz uredniškega komentarja in nato obe pismi, kot sta izšli v omenjeni Mladiki (str. 108).

Ur. AD

»Naj še dodamo, da sta dobitnika poklonila denarno nagrado v znesku dveh milijonov lir, ki jo je nudila Zadružna kraška banka, Slovenskemu visokošolskemu skladu Sergij Tončič v Trstu, da bi tako prispevala k študijskemu in raziskovalnemu delu naših mladih v zamejstvu, kjer sta prva povojna leta oba poučevala.«

Zahvala odboru nagrade Vstajenje

Obvestilo o nagradi sem dobil iz Ljubljane, iz glavne pisarne Slovenske tiskovne agencije, že 3. aprila zjutraj ob pol šestih po našem času. Še isti dan sem poslal kopijo obvestila uredniku »Ameriške domovine« dr. Rudolfu M. Suslu v Cleveland, kjer je bilo z njegovim komentarjem objavljeno že naslednji dan.

Dovolite, da se za podeljeno priznanje najini knjigi - Odobru za znanstvena in literarna dela VSTAJENJE v Trstu - zahvalim in za prijatelja Jožeta Velikonjo najlepše zahvalim.

Naj poudarim, da je vodilna ideja našega WHO'S WHO-ja registrirati življenje in delo posameznikov slovenskega rodu v Ameriki, ki se zavedajo svojega profesionalnega poslanstva in dela v novem svetu in dejstva, da s svojim delom v ameriški družbi postajajo faktor slovenske prisotnosti v svetu.

Naj dodam, da z Jožetom Velikonjo ceniva Vašo pozornost in se vam zanjo najtopleje zahvaljujemo. Ob tem čutiva, da sva še vedno delček slovenske tržaške skupnosti, iz katere sva izšla.

Hvala lepa.

Rado Lenček

18. aprila 1996

Dragi Martin,

Samo besede v zahvalo niso dovolj. Sam si marsikdaj doživel, da si delal stvari, ker se Ti je zdelo, da jih je treba napraviti. Upal si, da jih bo kdo opazil in s časom tudi cenil. Tako je z menoj in z Who's Who. Prav zato je priznanje z nagrado »Vstajenje« posebno dobrodošlo, ker je tudi nepričakovano. Morali ste nekako redefinirati, kaj je književnost, da ste lahko precenjevali najino knjigo.

Ker tako delo poznaš, tudi veš, da ni nikdar končano. Razen če sam zapreš predale in ne odgovarjaš na sporočila. Tega zaenkrat ne nameravam. Boleče je še vedno, ko kljub ponovnim prošnjam ne dobim odgovora od ljudi, ki bi morali biti vključeni v takem seznamu. Zdaj predvsem zbiram imena teh manjkajočih. (...) Po drugi strani se pa zaradi naše knjige ličnejšimi vprašanji, kot da bi vodil informacijsko pisarno. Če morem, jim rade volje ustrezem.

Pred dobrim mesecem sem končno razposlal zadnjih nekaj ducatov izvodov večjim

knjižnicam in inštitutom po svetu. S tem sem to poglavje dela zaključil.

Prav danes mi je telefoniral Rado iz New Yorka, pred odhodom v Ljubljano na predstavitev njegove knjige. Morada pride tudi v Trst. V Gorici bosta z Nino na Kostanjevici praznovala 50-letnico poroke. Da je res že toliko časa od tedaj?

Ob pregledovanju starih časopisov in zapiskov - končno se moram rešiti skladovnic ostarelih papirjev - me je prizadela pripomba, ki jo je nekje zapisal Josip Tavčar o tržaški šoli, da ni mogel dobiti mesta, ker so vse pobrali Baragovi begunci. Ponovno sem tudi zadel na njegov pogovor v Naših razgledih (30. avgusta 1974) o gledališču v Trstu, kjer dodaja, kako je »tudi moral služiti vsakdanji kruhek kot profesor na Trgovski akademiji«.

Ali se je do danes kaj spremenilo, v tem namreč, da je opažena vsa delavnost, ki ni slonela na podpori Ljubljane? Opisana kot pozitivna graditev svobodnega kulturnega življenja? Stalno slovensko gledališče v Trstu je nihalo, kakor je nihala finančna podpora iz Ljubljane - in kasneje iz Rima. Kaj pa vse drugo delo? Brema je slonelo na Vas, ki ste v Trstu ostali. Mi smo od daleč lahko samo upali, da ne boste klonili. Obenem pa spremljali osmrtnice. Koliko »Baragovih beguncev« je dočakalo svoje osemdesetletnice? Koliko talentov se je razteplelo po svetu, ko bi v Trstu lahko gradili! Nekaj nam se je posrečilo postaviti se na noge, večina se je izčrpala v trdoti tujega sveta. Imena, imena, imena...

Zakaj je bilo tega treba? Današnji tolmači pa klepečejo, kot da je šlo za drobne neveselčnosti, ne za celotna človeška življenja. Take misli me spremljajo ob iskanju podatkov o Slovencih po svetu. Vsakega uspeha in vsakega novega imena sem vesel. Ob tem pa ne morem pozabiti vseh imen podobno talentiranih, ki breme na niso prenesli in so v svetu opešali. Tudi taki, ki niso, grede v leta. Malo je takih, da ne odnehajo. Moji zajzvestejši stiki so z Bogdanom Novakom in Radom Lenčkom. Oba še polna načrtov.

(...)

Rade volje prepustim milijon v dobre namene v Trstu, vendar prav zdajle ne vem, kje bi bil milijon najbolj koristen.

Intervju: Dr. Janez Drnovšek

(nadaljevanje s str. 14)

stva. Vmes je bilo veliko predvsem telefonskih komunikacij s svetom, pa tudi z generali v Beogradu, na primer z Velikom Kadrijevićem, o premirju in o tem, naj ustavijo letalske napade na Slovenijo, ki so jih povsem resno pripravljali.

Precej je bilo tudi komunikacij s tujimi državniki: po telefonu sem jih obveščal o položaju v Sloveniji in jih prosil za intervencije v mednarodnih organih. Mislim, da so bile te komunikacije precej učinkovite.

• **Se vam je zdelo, da so evropski politiki tudi takrat ohranjali distanco, ki so jo napovedovali pred osamosvojitvijo, češ da ne bodo priznali Slovenije?**

Ne. V politiki je zmeraj tako, da ko je nekaj zelo aktualnega, in takrat je bila vojna v Sloveniji v središču svetovne pozornosti, se politiki radi ukvarjajo s tem. Bili so zadovoljni, da so imeli informacije in predloge iz prve roke, s katerimi so lahko nastopali naprej. Bili so izjemno zainteresirani in iz tega je izšlo tudi precej zelo koristnih aktivnosti in podpor.

Na primer z Delorsom, predsednikom evropske komisije, sva govorila pred in celo med zasedanjem komisije in vrha takratne Evropske skupnosti, ker me je sprotil, še med samo sejo, spraševal za mnenje, ko je ES zavzemala svoja stališča in ukrepe, kar je pozneje vodilo k brionskim sporazumom. V tem času sem za nekaj ur skočil na srečanje z Vranitzkim na Dunaj, v Bern in podobno.

Takrat so mi v slovenskem vodstvu predlagali, da bi zapustil Slovenijo in koordiniral aktivnosti s tujimi politiki, vendar se mi je zdelo, da je, dokler telefoni delajo, bolj koristno ostati na prizorišču dogajanja in od tukaj komunicirati s tujino.

• **Ali mislite, da bi še pred pogajanjmi na Brionih kdo z gotovostjo lahko napovedal, da bo Slovenija mednarodno priznana?**

Takrat je bilo to zelo težko, saj je bil ob veliki negotovosti prvi korak ta, kako uspešno končati vojno. Bilo pa je izjemno pomembno tudi hitro končati vojno, vsekakor prej, preden pride do večjih razdejanj in množičnih napadov.

Mislim, da je ključni dosežek ta, da nam je dejansko

V kratkem bom to sporočil Tebi ali Mavru.

Končno: Nagrada, ki ste jo nama podelili, je najbolj dragoceno darilo, ki sem ga kdajkoli dobil. Nisem gotov, da se zavedate, kaj mi pomeni. Je kot stisk prijateljske roke, ki nič ne zahteva in nič ne pričakuje, stisk roke, ki jo nerad izpustiš. Da bi držal za vedno. Preko devet časovnih pasov.

Tvoj Jože Velikonja

uspelo to ustaviti in da ni bilo novega, večjega spopada, čeprav je bil zelo možen. Tudi svojo vlogo vidim predvsem v preprečevanju tega, da bi se vojna razširila in postala veliko hujša. Čeprav mislim, da bi se na koncu končala s podobnim izidom, kot se je, bi Slovenija lahko imela veliko več žrtv in razdejanja.

V trenutku, ko so bili spopadi ustavljeni in ko je bila dosežena ustavitev ognja na Brionih, sem se osredotočil na naslednji korak — kako doseči popoln umik JLA iz Slovenije. Jasno je bilo, da bo mednarodno priznanje le še vprašanje časa, če se JLA umakne iz Slovenije in če bo Slovenija nadzorovala svoje ozemlje v celoti. S tem je bila namreč dosežena dejanska suverenost in to je bilo ključno vprašanje.

Zelo pomembno je bilo tudi to narediti čim hitreje, da bi se vtis uspešne slovenske obrambe obdržal v mednarodni javnosti, da bi se obdržale mednarodne simpatije in da bi čim prej dobili dejanske elemente samostojnosti.

• **S kom iz takratnega Demosovega vodstva ste se takrat največ srečevali?**

Nisem se srečeval s posameznimi politiki, ampak na skupnih sejah razširjenega slovenskega predsedstva in političnega vrha, kjer sem sodeloval. Mislim, da je bila prva takšna seja takoj po koncu mojega predsedniškega mandata in takoj po volitvah v Sloveniji.

Ko se je konstituirala nova oblast, smo imeli tudi prvi skupni sestanek, potem pa smo imeli občasne skupne seje, na katerih so sodelovali predsednik parlamenta dr. Bučar, predsednik vlade Peterle, član predsedstva Oman in drugi. Na teh sejah smo skupno ugotavljali položaj v Sloveniji in Jugoslaviji, različne nevarnosti, ki so grozile Sloveniji, analizirali morebitne ukrepe in krizne situacije, večkrat sem na seje pripotoval naravnost iz Beograda in se po njih spet vrnil in podobno.

Mislim, da je takrat slovensko vodstvo dobro funkcioniralo in da ni bilo — oziroma vsaj jaz jih nisem videl — napetosti v komunikacijah. Vse je bilo podrejeno enemu cilju.

• **Ali ste imeli občutek, da so takratni Demosovi politiki z nezaupanjem sprejemali tako imenovane beograjske kadre?**

Za druge ne vem, zase pa nisem imel takšnega občutka. Očitno so me drugače obravnavali. Konec koncev sem kot prvi izšel iz svobodnih volitev v Sloveniji, kjer so najbrž tudi oni volili zame. Reči moram, da so me takrat obravnavali s precejšnjo podporo in simpatijo.

Spomnim se, da me je takrat, ko mi je potekel enoletni predsedniški mandat, novi parlament sprejel z aplavzom kot priznanjem tega, kar sem delal kot predsednik predsedstva-SFRJ. Reči moram, da je bil tudi pozneje ta odnos naj-

večkrat bolj odprt in nekonflikten kot s kakšnimi predstavniki prejšnjega establišmenta.

• **Ali menite, da so v zadnjih petih letih nastale v Evropi bistvene spremembe glede na položaj Slovenije?**

Mislim, da je v teh petih letih Slovenija utrdila svoj položaj. Včasih je videti, kot da je to samo po sebi umevno, vendar ni. V nekatere mednarodne institucije se resda ni zelo težko uvrstiti kot nova država, marsikje pa je to velik problem.

V tem času je nastalo sorazmerno veliko držav, zlasti z razpadom Sovjetske zveze, pa tudi Jugoslavije, Slovenija pa se je v konkurenci novih držav nekdanje vzhodne in srednje Evrope še najbolje uveljavila.

Čeprav smo nekoliko pozneje začeli, še posebno v primerjavi z višegrajsko skupino. Češka, Slovaška, Madžarska in Poljska so imele izrazito podporo Zahoda že na začetku, takoj po padcu berlinskega zidu, ko je bila Slovenija še vedno vpletena v jugoslovansko krizo.

Mislim pa, da smo to zamudo nadomestili. Kot prvi smo postali članica Sveta Evrope, kar se mi zdi zelo pomembno, in mislim, da smo zdaj na prvem tiru za Evropsko unijo in Nato.

V zadnjih petih letih se je Slovenija gospodarsko dokazala in niti to nikakor ni bilo samoumevno. Spomnim se velikih razprav doma in v tujini pred osamosvojitvijo o tem, ali je Slovenija sploh sposobna preživeti kot samostojna država. Marsikdo je menil, da ni, ker je preveč povezana z Jugoslavijo in odvisna od jugoslovanskega trga, da bo osamosvojitve pomenila gospodarsko katastrofo in podobno. Slovenija pa je, bolje, kot so vsi pričakovali, dokazala, da lahko gospodarsko preživi in da je lahko uspešna.

• **Kaj je delal Artur med vojno v Sloveniji? (Op. ur. AD: Artur je Denovškov pes.)**

Arturja takrat še ni bilo. Rodil se je neposredno po vojni, avgusta 1991, in torej nekako pooseblja obdobje osamosvojitve. Z mano je namreč ves čas od samostojnosti naše države.

Jože Vodlan...

(nadaljevanje s str. 14)

sveta kot svojo ljubljeno domovino.

Na odprtju retrospektivne razstave slikarja Jožeta Vodlana so bili navzoči dr. Valentin Inzko z družino, avstrijski ambasador v Sarajevu, kulturni predstavniki avstrijskega Linza in obiskovalci iz različnih slovenskih krajev.

Retrospektivna razstava Jožeta Vodlana potrjuje slikarjevo samobitnost, umetniško prepričljivost in po stopnjah osebne slikarskega izraza prehojeno estetsko in razvidno pot.

Slovenec, 24.7.1996

Misijonska srečanja in pomenki

1142. Odlično uspeli piknik MZA Cleveland.

Lepo vreme tako v Clevelandu kot v Milwaukeeju je oba piknika 14. julija blagoslovilo z veliko udeležbo rojakov ki ljubijo slovenske misijske garače in so zasidrani v veri. Boga poznajo, ljubijo in mu služijo z osebnimi žrtvam. za uboge, ki jih večini ne bodo nikdar srečali na tem svetu.

Predsednica ga. Marica v-riševa vsako leto sama v AD objavi zahvalo za uspeh piknika. Blagajnik Rudi Knez, ki je poslal izčrpno finančno poročilo za današnjo objavo v naših MSIP, je poudaril lepo udeležbo ob krasnem vremenu, začeni s sv. mašo na Orlovem vrhu ob 12h in petimi lavretanskimi litanijami ob petih popoldne, ko so se g. Urbaniji iz Argentine pridružili še dr. Pavel Krajnik iz Loraina, g. Jože Černe od Marije Vnebovzete in župnik Jože Božnar od fare sv. Vida.

Dohodki piknika \$11,773.05

iz tehle postavk: \$4098.25 (hrana in pijača \$2941; pecivo \$365.90; bingo \$272.25; ročna dela \$196; nabirka pri sv. maši \$144; čevapčiči \$142; cvetje \$37).

Srečolov \$1,000.

Darovi \$3760.

Bogoslovska akcija \$2550 (imena objavljamo med darovi).

Darovi za sv. maše (intencije) \$365.

Izdatkov je bilo \$920 (vključeni sta kuhinja in pijača):

Najemnina Pristave \$400 in za čiščenje Pristave \$100. Članska izkaznica Pristave za MZA za eno leto \$20. Dovoljenje za točenje pijače \$75. Kuhinja \$325.

Čistega vloženo na banki za letošnjo pomoč v raznih oblikah našim misijonarjem je bilo \$10,853.25.

Darovali so skupaj \$6310 (darove v različne namene \$3760 in za bogoslovsko akcijo \$2550) naslednji rojaki:

\$1200 gdč. Mary Ann Mlinar (\$1000 za njena dva podpirana bogoslovca, v Sloveniji in misijonih; \$100 za Karmeličanke v Sori in \$100, kjer je najbolj potrebno).

\$1000 gdč. Zofi Kosem, R.N. (\$400 bogoslovska pomoč; \$500 za vse v misijonih in \$100 za begunce v ljubljanski nadškofiji).

\$400 za bogoslovsko pomoč v Ljubljani družina Lojzeta in Štefke Jarem.

Po \$300: bogoslovska letna pomoč MZA Cleveland; družina Viktorja in Minke Kmetič.

Po \$200: G. in ga. Albin Lipold; družina Viliija in Rele Zadnikar.

\$150 družina Antona in Marice Lavriša k bogoslovski letni pomoči.

\$130 družina Viktorja in Nežke Tominec (\$100 za misijone in \$30 kot druga polovica letošnje članarine za Prijatelje Radia Ognjišča (odslej PRO)).

\$120 družina Matthewa in Stani Grdadolnika (za bogoslovca \$100 in za vse \$20).

Po \$100: družina Franka in Mare Hren (od dobitka \$100); ga. Regina Doles, hčerka rajne sodelavke ge. Karoline Kucher, v materin spomin, za lačne otroke; družina Mirota in

Mari Celestina; ga. Francka Hočevar; Neimenovana družina; družina Rudija in Anice Knez; Rudi Knez ml.; Stanko in Monika Knez iz Houstona, Texas; ponovno neimenovana družina; ga. Frances Kosem; pionirka Paula Adamič.

Po \$60: Ga. Mira Kosem; družina Lojzeta in Štefke Jarem za enoletno članarino 1996 PRO v Ljubljani.

Po \$50: družina Antona in Marice Lavriša; ga. Marija Marolt; ga. Pepca Tominc; Frank Urankar; družina Vinka in Mary Vrhovnik; ga. Kati Jereb; Anica Žudič; Marija Kobal; ga. Nevja Avžlahar; družina Lawrencea in Ivanke Rozman; ga. Ivanka Kete, za misijonarja Jankota Slabeta; družina Viktorja in Antonije Lamovec.

Po \$40: ga. Verona Horvat (v spomin rajnega pionirja Franka Pustotnika); Ivanka Košir; Marija Plečnik.

Po \$30: družina Franka in Jelke Kuhel; Ivan Cugelj (+mama); dr. Mate Roesmann.

Po \$25: družina Edija in Angele Cupar; Slavka Žitnik; Olga Drenik (od dobitka \$50).

Po 20: ga. Ana Tomc; Neimenovana; Julka Smole; Štefanija Vidmar; Gustel Dragar; družina Toneta in Marije Kocjan; Mari Miklavčič; Julka Mejač; Ivana Hirschegger; Malka Gregorc; Minka Kmetič; Anton Žakelj; družina Marjana in Fanike Štrancar; Mary Križman (za lačne otroke); Ana Medved; družina Johna in Mary Petrič.

Po \$10: Tone Lavriša ml.; Stane Janežič.

Naj vsem, ki so letos spet primogli k lepemu uspehu MZA piknika Začetnik vseh darov, Bog sam, povrača vsak dan po njihovih potrebah. Vodstvu MZA Cleveland in vsem pionirskim dušam, ki tako zvesto sklenejo roke, kadarkoli Božji Misijonar od njih to pričakuje, najiskrenejša zahvala.

V molitev posebej priporočamo pionirja Mirota Celesti-

no, rajno Karlo Kucher in vse naše bolne med dolgoletnimi sodelavci in pionirkami.

Družini Matthewa Grdadolnika za poravnavo naročnine Ameriške domovine, za misijonarja Francisa Rebola na Tajvanu, posebna zahvala.

Prva številka res krasno pripravljene revije za Prijatelje Radia Ognjišča je prišla in sem jo vsem članom tega leta 1996 razposlal Ker so meni poslali 50 izvodov, nisem bil gotov, če so poslali vsakemu članu na njegov naslov tokrat. V Sloveniji imajo dosedaj že 6000 članov PRO, med nami 22. Pomagajmo jim, da sami postanejo člani PRO! O pozitivnem delu RO slišimo same pohvale.

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

KOLENDAR

AVGUST

4. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi piknik na SP.

10. in 11. — Zveza Oltarnih društev in Slomškov krožek imata romanje k Mariji Pomagaj v Lemontu.

11. — Belokranjski klub ima piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12h opoldne, sledi kosilo. Za zabavo igra Stane Mejačev orkester.

18. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi drugi piknik, v Triglavskem parku.

18. — Ameriška Dobrodela Zveza ima Družinski dan piknik na svojem letovišču v Leroyu.

24. — Pevski zbor Korotan priredi vrtno veselico, z večerjo in plesom, na Slovenski pristavi. Za ples igra ansambel Staneta Mejača.

SEPTEMBER

8. — Oltarno društvo Sv. Vida ima svoje letno kosilo v avditoriju. Serviranje od 11.30 do 1. pop.

14. — Fantje na vasi imajo koncert v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv.

15. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

22. — Društvo DSPB sponzorira romanje k Materi božji v Frank, Ohio. Sv. maša ob 12h, druge pobožnosti ob 2h pop.

27.-29. — Praznovanje 80. obletnice ustanovitve župnije sv. Cirila v New Yorku.

29. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev, v Triglavskem parku.

OKTOBER

6. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzete ima kosilo v šolski dvorani. Serviranje od 11. do 1. pop.

13. — Klub upokojencev Slovenske pristave pripravi kolone na SP.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

26. — Štajerski in Prekmurski klub priredi martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

2. — Zbor Glasbena Matica ima letni koncert v SND na St. Clair Ave.

3. — Ameriška Dobrodela Zveza obhaja 86. obletnico ustanovitve z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

9. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Ave.

9. — Pevski zbor Jadran ima jesenski koncert s plesom v SDD na Waterloo Rd. Večerja od 5.30 do 6.30, koncert ob 7h. Sledi ples.

MALI OGLASI

FOR SALE

Open Sunday, July 28, 2 to 5
801 Bayridge, off Willowick
Dr. 3 bdrm brick ranch. Full
fin. basement, 2-car garage.

Theresa Manjas

Coldwell Banker Hunter Realty

Voice Mail: 979-5332
or 551-2701

70 Acres - Home w/2-car gar.
Bldg. with 13 stalls

Indoor arena - in Geneva area

Theresa Manjas

Voice Mail: 979-5332
or 551-2701 (30-33)

FOR SALE

Collinwood. Brick 4 & 4 double.
2-car garage. Possible
owner financing. 285-8920.
(30-33)

For Sale — Paintings

By famous Slovene artists:
Gaspari, Slapernik, Santelj,
also 1 by Croatian artist Gvozdanović.
Call or write Vida Mihevc Shoneman,
1001 Carpenter's Way, K 302, Lakeland,
FL 33809. Phone: 941-859-7874.
(30-33)

OUR GAME PAYS YOU
M I L L I O N S
EVEN IF YOU CAN'T
PITCH, HIT OR FIELD

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic

American and International Selections

Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024

(216) 286-1560 • 1-800-946-1560

Fax (216) 286-2727